

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primor dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 7 (14.098)

Trst, četrtek, 9. januarja 1992

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
tel. (040) 7796-600
460894 PD I
040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Kučan in Rupel danes na nadaljevanju mirovne konference o Jugoslaviji v Haagu

Ogorčenje ob smrti pilotov

Odločne obsodbe iz Evrope in vsega sveta - Odstopil general Kadjević, novi jugoslovanski obrambni minister jastreb Adžić - Pismo slovenskega predsednika Cossigi in De Michelisu

Ohladitev odnosov med Rimom in Beogradom po sestrelitvi helikopterja z opazovalci ES

RIM — Odnosi med Italijo in bivšo Jugoslavijo so se po barbarski sestrelitvi helikopterja ES, v katerem so umrli štirje italijanski piloti, izredno ohladili. Rimska vlada je poklicala na »posvetovanja« veleposlanika v Beogradu Venta, kar z drugimi besedami pomeni zamrznitev diplomatskih odnosov. Ob tem pa je vlada včeraj odločno obsodbo, ki jo je izrekla sprejela sklep o razveljavitvi sporazuma o letalskem prometu med dvema državama, zaradi česar je bila takoj prekinjena letalska zveza med Italijo in Beogradom.

Največ pozornosti pa je včeraj veljalo nastopu ministrov Rognonija in De Michelisa, ki sta v poslanski zbornici odgovarjala na vprašanja poslanskih skupin. Oba sta potrdila odločno obsodbo, ki jo je izrekla vlada, jasno povedala, da ni dvomov o krivcih, Rognoni pa je dogodek ocenil, kot »izredno resno, kriminalno, strahopetno in neodgovorno dejanje.« Obrambni minister je še poudaril, da v skladu z dogovorom jugoslovanski lovski bombniki sploh ne bi smeli

poleteti, sploh pa ne bi smeli streljati, saj so bile oznake ES na helikopterjih povsem jasno vidne. Zato italijanska vlada zahteva primerno kazen za krivce za barbarski napad.

De Michelis je povedal, da je vlada v zvezi s tem zahtevala posebno zasedanje ministrskega sveta ES, še posebej pa je spregovoril tudi o priznanju Slovenije ter Hrvaške in poudaril, da se bo Italija držala sprejetih sklepov ES in 15. januarja priznala Slovenijo in Hrvaško, pri čemer pa po njegovem ostaja še odprto vprašanje priznanja BiH in Makedonije, čeprav se italijanska vlada nagiba k temu, da bi priznala tudi ti dve republiki.

V Vidmu bo danes pogrebna slovesnost za štirimi italijanskimi žrtvami barbarskega napada na helikopter opazovalne misije ES pri Varaždinu. Slovesnost bo v glavni videmski cerkvi, ob najvišjih vojaških predstavnikih, pa se bosta od padlih pilotov poslovila tudi predsednik republike Francesco Cossiga in obrambni minister Virginio Rognoni.

LJUBLJANA — Sestrelitev helikopterja in smrt petih opazovalcev Evropske skupnosti odmevata po vsem svetu. Petnajsto premirje med vojskujočimi stranmi v bivši Jugoslaviji je namreč svetovna javnost sprejela z upanjem, da se stvari obračajo na bolje, novi incident pa je spet vzbudil vse dvome, poročene še ob prejšnjih premirjih. Kljub temu pa tako diplomatski krogi kot drugi politični predstavniki držav in mednarodnih organizacij izražajo upanje, da mirovni proces ne bo ustavljen.

Italija je preprosto šokirana zaradi barbarskega dejanja in smrti štirih svojih in enega francoskega državljanca. Vse radijske in številne televizijske postaje so prekinitve redni program ter poslušalce in gledalce obvestile o tem dogodku. Vodja italijanske diplomacije Gianni De Michelis pa je že zvečer ostro obsodil »zločinski napad na nevtralne opazovalce, ki so jih poslali v Jugoslavijo, da bi s pogaja-

nji pripomogli k mirni rešitvi križe«. Dodal je, da lahko pride do resnega ogrožanja pogajalskega procesa in da je mogoče incident oceniti tudi kot namerno sabotažo.

Podobne ocene prihajajo tudi iz Pariza, kjer sestrelitev helikopterja obsojajo kot ogrožanje mirovnega načrta OZN v trenutku, ko je začel prinašati prve rezultate. Ne verjamejo, da gre za napako, opozarjajo pa, da je treba obdržati trezne glave. Zunanji minister Roland Dumas je takoj izjavil, da mirovni proces v Jugoslaviji ne bo ogrožen, hkrati pa je zahteval, da opravi energično preiskavo incidenta tudi Portugalska kot predsedujoča v Evropski skupnosti.

Varnostni svet OZN je že v noči na sredo najostreje obsodil sestrelitev helikopterja, izrazil sožalje družinam umrlih opazovalcev in NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ob današnjem zasedanju v Zagrebu

Skupna spomenica o naših pravicah

Danes se v Zagrebu začena dvodnevno delovno srečanje ministrskih predstavništev Hrvaške, Slovenije in Italije, kjer bo govor o skupnih izhodiščih za reševanje manjšinskega vprašanja. Ob tej priložnosti je predstavništvo Slovencev v Italiji sestavilo skupno spomenico in jo včeraj izročilo ministru Janezu Dularju, ki se je v Trstu udeležil obiska SDGZ v okviru slovenske vladne delegacije. Spomenico so poslali tudi predstavnikom italijanske vlade, generalnemu tajniku OZN Butrosu Galiju, predsedujočemu v dvanajstih Pinheiru in lordu Carringtonu.

Razdružitev jugoslovanske federacije z nastankom neodvisnih držav Slovenije in Hrvaške in s tem povezano mednarodno priznanje nove stvarnosti spremljajo poskusi, da bi narodnim manjšinam tega področja z mednarodnimi jamstvi zagotovili pogoje, v katerih bi razvoj njihove istovetnosti spodbujal nove vezi prijateljstva in sodelovanja.

Mednje spadajo pogajanja med Italijo, Slovenijo in Hrvaško o položaju italijanske manjšine v Istri oziroma med Italijo in Slovenijo o položaju slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini.

S tem v zvezi predstavništvo Slovencev v Italiji želi odigrati aktivno vlogo v vseh fazah dogovarjanja. Sporazum naj bo sklenjen samo po pristanku slovenske manjšine.

Enako naj se Italija obveže, da brez njenega soglasja ne bo sprejemala določil v zvezi s položajem slovenske manjšine. Izkušnje iz preteklosti narekujejo tudi nujnost, da se slovenski manjšini zagotovi neposredna soudeležba pri opre-

deljevanju in uveljavljanju pravic zagotovljenih v notranji ureditvi, kakor tudi oblike nadzora nad spoštovanjem dogovorov.

Slovenska manjšina v Italiji ugotavlja namreč, da italijanske oblasti niso spoštovale določil, posebnega statuta, priloženega Londonski spomenici o soglasju iz leta 1954, kakor tudi ne določil Osimskega sporazuma iz leta 1975. Italija je sicer z zakoni priznala določene pravice slovenski manjšini na Tržaškem in Goriškem, ne pa v Beneški Sloveniji, Reziji in Kanalski dolini. Te pravice so vsekakor krhke in pogosto smo priča poskusom, da se izvolijo ali preklicajo.

Nesporno je tudi dejstvo, da navzlic določilom lastne ustave in opozorilom svojega ustavnega sodišča, Italija ni sprejela zakona, ki bi okvirno opredelil obseg političnih, jezikovnih, kulturnih, šolskih in družbeno-gospodarskih pravic slovenske manjšine na celotnem področju, kjer je naseljena že od pamtiveka.

Predstavništvo Slovencev v Italiji zato terja predvsem priznanje obstoja slovenske manjšine v pokrajinah Videm, Gorica in Trst, od Kanalske doline do miljskih hribov, v Reziji, Beneški Sloveniji, Goriških Brdih v Posočju in na Krasu, kakor tudi v mestih Čedad, Gorica, Trst, Milje, Krmin in Trbiž.

Na tem področju živi slovenska manjšina kot skupnost, ki je nedeljiva v svojem dostojanstvu in narodnostnem značaju. Zato ji mora država z zakonom nuditi svobodno na razpolago sklop pravic, za katere pravimo, da spadajo v splošno pri-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zdravstveno stanje predsednika ZDA ne vzbuja zaskrbljenosti

Nenadna slabost G. Busha med obiskom na Japonskem

TOKYO — Ameriški predsednik Georgea Busha se je včeraj med svojim obiskom na Japonskem nenadoma počutil slabo. Na banketu, ki so ga njemu v čast priredile japonske oblasti s premierom Kiščijem Mijazavo na čelu, se je ameriški predsednik nenadoma s svojega stola zgrudil na tla. 67-letni predsednik se je malo pred tem še mudil na teniškem igrišču, kjer je zaigral partijo tenisa. Takoj so mu priskočili na pomoč njegovi najbližji sodelavci in gostitelji. Kaj kmalu pa je sam vstal (na sliki AP) in v spremstvu odšel do avtomobila, ki ga je odpeljal v palačo Akasaka, kjer je gost japonske vlade.

Že takoj je bilo videti, da njegovo zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče. Kaže, da je bilo amerškemu predsedniku slabo zaradi prevelike utrujenosti in gripe.

V dopoldanskih urah se je Bush sestal s premierom Kiščijem; japonske oblasti so to srečanje ocenile kot intenzivna gospodarska pogajanja, saj je prav to vprašanje glavni namen predsednikovega obiska na Japonskem. Ameriški predsednik je sogovornika po-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Vladna delegacija Republike Slovenije pri zamejskih gospodarstvenikih Odločna volja za tvornejše sodelovanje

TRST, GORICA, ŠPETER — Na povabilo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja se je včeraj v zamejstvu mudila delegacija slovenske vlade pod vodstvom podpredsednika Andreja Ocvirka. Po ogledu nekaterih gospodarskih struktur in razgovorih s predstavniki slovenskih denarnih zavodov in zunanjetrgovinskih podjetij na sedežu SDGZ v Trstu, so se gostje v Šempolaju srečali z gostinskimi in turističnimi operaterji. Popoldne so imeli v Sovodnjah razgovor z obrtniki, nato pa so si v Špetru Slovanov ogledali tovarno Hobles in se pogovarjali s predstavniki industrijske stroke.

Na sliki (foto Magajna) srečanje na sedežu SDGZ v Trstu.

NA 4. IN 8. STRANI

Glavno besedo glede omejevanja prometa bodo imele le deželne uprave Odpravili ukrep o izmeničnem prometu glede na stopnjo onesnaženosti zraka

Italijanski državljani se bodo lahko prosto premikali z lastnimi avtomobili s katerokoli evidenčno tablico, tudi ob nedeljah; za ostale dneve tedna pa je prav tako preklican ukrep o izmeničnem prometu glede na sodo ali liho končno število na evidenčnih tablicah. Sklep je sinoči sprejel ministrski svet, ki se je sestel v palači Madama pod predsedstvom Andreottija. Odobril je namreč odlok, ki določa, da morajo o vprašanih onesnaženja zraka in o nevarnostih, ki temu sledijo, odločati deželne uprave. S tem je bil v bistvu razveljavljen odlok ministra za okolje Ruffola, na osnovi katerega so občinske uprave večjih italijanskih mest sprejele nedavne restriktivne ukrepe glede prometa v mestih.

Sklep je takoj dvignil veliko prahu. Mestni upravitelji so se nenadoma znašli v težavah, saj ne vedo kaj sedaj storiti. Imeli smo vsaj instrument, pravijo nekateri, s katerim smo se lahko zoperstavili

onesnaženju in mestnemu prometu, ki nas dobesedno dušijo, sedaj pa nimamo v rokah ničesar. Prvi praktični rezultat so zabeležili v Rimu, kjer je občinska uprava preklicala ukrep o prepovedi avtomobilskega prometa, ki naj bi veljal v nedeljo. Glavno besedo bodo sedaj imele deželne uprave, ki bodo morale same odločati o teh vprašanjih, seveda upoštevajoč stopnjo onesnaženosti zraka. Sicer pa ne veljajo povsod enaka pravila, saj se je vsaka Dežela ali pa mesto ravnalo na osnovi stopnje onesnaženosti zraka. Mnogi upravitelji iz različnih mest so ministrov odlok označili kot predvolilni ukrep, ker so sami na osnovi lastnih izkušenj izbrali tudi drugačne poti. Edino italijansko mesto, kjer bodo odslej vozili avtomobili z izmeničnimi tablicami je Messina, kjer je bil načrt za avtomobilski promet po mestu sprejet zaradi previsokega števila avtomobilov, ki so zaustavljali promet.

Odslej bodo torej glavno besedo na tem področju imele Dežele, ki bodo same ocenjevale stopnjo onesnaženosti zraka in nato ukrepale.

Ukrep ministrskega sveta je sprožil celo vrsto reakcij, tako negativnih, kot tudi pozitivnih. Z veseljem so ga sprejele predvsem tiste stanovske organizacije, ki jim ukrepi o omejitvi prometa prinašajo gmotno škodo, kot so na primer gostinci in hotelirji ter drugi turistični operaterji. Kot ostali pa se tudi sami zavedajo, da je rešitev tega problema nujna in potrebna.

Ukrep je sprožil tudi vrsto reakcij v političnih krogih (radikalci na pr. zahtevajo odstop pristojnih ministrov) in v ambientalističnih organizacijah. Vsakdo pač gleda na te probleme s svojega zornega kota in največkrat tudi samo v lastnem interesu.

Predsednik Cossiga že misli na sporočilo novemu parlamentu o boju proti kriminalu

RIM — Predsednik republike Francesco Cossiga že razmišlja o sporočilu novemu parlamentu v zvezi s skupnimi naporji za boj proti organiziranemu kriminalu. Za Cossigo je Dia »le navaden aspirin« in zato potrjuje, da je v boju proti organiziranemu kriminalu »za redno uporabo omejenih izrednih ukrepov.« Vlada je tudi predlagala, naj takoj ustanovi posebno komisijo, v kateri naj bi bili, državljani, strokovnjaki in predstavniki vseh kategorij, »torej osebe, ki poznajo potrebe ljudi.« Cossiga še pravi, da je s tem v zvezi Andreottiju poslal že tri pisma in da bo komisijo ustanovil sam, če tega ne bo storila vlada.

»Ustanovil bom predsedniško komisijo, kot je bil to primer z Višjim sodnim svetom,« je pojasnil Cossiga, ki pa tudi pravi, da želi s tem izpolniti svojo pravico in dolžnost, da svetuje vladi in se obrne na parlament, ki bo na novo izvoljen.

Državni poglavar torej še naprej vztraja, da je treba v boju proti organiziranemu kriminalu na določenem področju »uvesti določene izredne ukrepe, pa čeprav bi pri tem bile razveljavljene nekatera jamstva in postopki, ki jih določa ustava.«

Armada prenaša svoje metode s Hrvaškega v Hercegovino

MOSTAR - Težki svinčeni oblaki nad mostarsko kotlino grozijo, da bodo uničili mirno življenje prebivalcev tega mesta in Hercegovine, hkrati pa resno pretijo z ekološkim uničenjem doline Neretve.

Ob bahavem obnašanju rezervistov JA, vrhunec je bil 2. januarja na starem mostu, kjer so parkirali vojaški »pintzgauer« in testirali vzdržljivost tega mostu, simbola Mostarja, so prebivalce neprijetno spominjali na enak dogodek iz leta 1942, ko so tak podvig pripravili italijanski okupatorji.

JA je do konca februarja poslala na prisilni oddih vse zaposlene v vojaško-tehničnem inštitutu v predmestju Vrapčići. Razlog za vznemirjenost prebivalcev Mostarja so govorice, da v tej vojaški ustanovi v zadnjem času izdelujejo bojne pline, njihovo proizvodnjo pa naj bi zdaj armada vzela popolnoma v svoje roke, kar je jasno pokazala ob zasedbi inštituta z dvema tankoma in večimi drugimi vojaškimi vozili.

Kaže, da vojna in metode JA ne jenjavajo, premeščajo jih samo na ozemlje Bosne in Hercegovine. G.V.

Komisija KVSE v Sloveniji

LJUBLJANA — Včeraj je Slovenijo v okviru obiska v vseh bivših jugoslovanskih republikah, obiskala poročevalna misija KVSE za človekove pravice.

Poročevalska misija je imela uradne pogovore z ministrom za zunanje zadeve Dimitrijem Ruplom, ministrom za pravosodje in upravo Rajkom Pirnatom, ministrom za notranje zadeve Igorjem Bavčarjem ter predsednico Vrhovnega sodišča Francko Hlastec-Stromol. Clane misije je posebej zanimal svežen zakonov, ki jih Slovenija pripravlja s področja migrantske politike, zaposlovanja tujcev, reprivatizacije in vprašanje ureditve državljanstva, kakor tudi položaj Neslovencev, vprašanje neodvisnosti sodišč ter odnos med mednarodnim in notranjim pravom glede zaščite človekovih pravic. O svojih izsledkih bo misija poročala KVSE, poročilo o stanju človekovih pravic in ravni zaščite narodnih manjšin v posameznih jugoslovanskih republikah pa bo dostavljeno tudi predsedujočemu Konferenci o Jugoslaviji, lordu Carringtonu.

Deklci utonili v Blejskem jezeru

BLLED — So trenutki, ko se človeku upira zapisati videno. Trupli dveh deklic, starih sedem in devet let, resni in žalostni obrazi reševalcev-potapljačev, policistov. Nema slika v Zaki na Bledu, kjer se je včeraj okoli 10. ure končalo iskanje pogrešanih domačink, dveh osnovnošolk, ki sta našli smrt v ledenem objemu Blejskega jezera med drsanjem.

Inspektor Zvone Jurkovič je včeraj pripovedoval: »Deklci sta se skupaj s starši in še enim otrokom iz iste družine drsali na jezeru. Najmlajšega je zabelo in starši so ga pospremili domov. Deklicama so naročili, da lahko zadrsta do otoka in nazaj, nato pa prideta domov. Dalj časa ju ni bilo in zato sta z iskanjem začela najprej oče in mati, spustil se je mrak. Obvestila sta policijo na Bledu, zvečer se je začelo obsežno iskanje, pomagali so tudi gasilci, potapljači. Preiskali smo vsa

obrežja, otok, če bi se deklici kam zatekli ali vsaj ena od njiju. Zaman. Noč je preprečila iskanje v jezeru, to smo opravili danes. Z žalostnim izidom...«

Vodja enote potapljačev Jože Konc je dodal: »Reševalci iz Radovljice in z Jesenic smo že v terek skušali pregledati možnosti, kjer bi lahko prišlo do nesreče. Iskanje v terek do 23.30 ni dalo rezultatov, danes pa smo po sledeh drsalk in pravih predvidevanjih domala takoj našli mrtvi deklici.«

Deklci je stran od poti kjer naj bi drsali po nasvetu staršev zapeljala le radovednost ali pa sta zašli s poti, ker se je mračilo. Led je bil gladek, naenkrat pa ga je zmanjkalo. Deklici sta navadno drsali z roko v roki in tako očitno našli smrt v ledenem objemu jezera. Tragedija za vse njuno je nepopolna, staršema je od treh ostal le še en otrok...

MILAN ŠUBIC

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Ogorčenje

od jugoslovanskih oblasti zahteval, da kaznujejo krivce. Hkrati so člani Varnostnega sveta pozvali vse sprte strani, da spoštujejo sporazum o prekinitvi ognja in zagotovijo delo članom opazovalne misije ES in osebju OZN. Podobna zahteva je prišla tudi s sedeža ES v Bruslju, kjer so šokirani in zaprepačeni zaradi tragične smrti opazovalcev. Od vodje opazovalne misije v Jugoslaviji so zahtevali, da oblikuje preiskovalno komisijo, v katero naj bodo vključeni tudi predstavniki sprtih strani. Predsednik Evropskega parlamenta Enrique Crespo pa je zvezno armado pod srbsko kontrolo odkrito obtožil, da želi sabotirati mirovni proces.

Tudi včerajšnje redno zasedanje komiteja visokih funkcionarjev Konferencie o varnosti in sodelovanju v Evropi se je začelo v znamenju incidenta v bližini Varaždina. Predstavnik jugoslovanske delegacije Vladimir Pavičević se je sicer zavzel za energično preiskavo incidenta in se obvezal, da bodo o rezultatih poročali komiteju, vendar pa se je hkrati v krogih, ki so blizu tej instituciji, izvedelo, da bo postavljeno vprašanje zaupanja jugoslovanskih delegacij, ki praktično nikogar več ne predstavljajo.

Sestrelitev helikopterja je naletela na obsodbo tudi v organih bivše Jugoslavije. ZIS, kolikor ga je še ostalo, je na včerajšnji seji obsodil »incident, ki predstavlja grobo kršitev sporazuma o prekinitvi ognja«, ter sprejel sklep, da se ustanovi komisija predstavnikov zveznega sekretariata za promet in zveze, uprave za kontrolo letenja, sekretariata za notranje zadeve in sekretariata za pravosodje, ki naj bi raziskala odgovornost zanj. Sklenili so tudi, da lahko v delu komisije sodelujejo tudi predstavniki pristojnih organov Italije in Francije ter evropske misije, hkrati pa so o delovanju ZIS obvestili generalnega sekretarja OZN Butrosa Galija. Tudi srbska vlada je zahtevala energično preiskavo o sestrelitvi helikopterja in izrazila »globoko vznemirjenost zaradi tra-

gičnega incidenta« ter mnenje, »da gre za spodbijanje naporov za ohranitev premirja in prihod mirovnih sil v Jugoslavijo.

Oglasil se je tudi predsednik Srbske krajine Milan Babić, ki je za zrušitev helikopterja evropske opazovalne misije obtožil vojaški vrh države, največje odgovornosti pa po njegovem mnenju nosi zvezni sekretar za ljudsko obrambo Veljko Kadijević. Slednji je, kot poroča Tanjug, poslal sožalne brzojavke obrambni ministroma Italije in Francije ter vodji misije Evropske skupnosti, v katerih je med drugim zaprosil, naj naredijo vse za zmanjšanje negativnih posledic incidenta za mirovni proces.

Včeraj zvečer pa je general Kadijević obvestil tako imenovano predsedstvo Jugoslavije, da zaradi zdravstvenih razlogov ne more več opravljati nalog zveznega obrambnega ministra. Pri tem je Kadijević poudaril, da gre le za formalizacijo odstopa, ki ga je najavil že 31. decembra. Iz Beograda je takoj potem prišla vest, da bo do imenovanja novega obrambnega ministra posle opravljal komandant vrhovnega štaba, general Blagoje Adžić, ki je znan kot najhujši jastreb v jugoslovanskem vojaškem vrhu.

Predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan in zunanji minister Dimitrij Rupel sta izrekla sožalje italijanskemu predsedniku Francescu Cossigi in zunanjemu ministru Gianniju De Michelisu, v katerih sta med drugim izrazila upanje, da smrt mladih italijanskih letalcev ne bo zaman in da bo prispevala h koncu tragične vojne na Hrvaškem. Predsednik slovenske vlade, Lojze Peterle pa je izrazil sožalje tudi vodji opazovalne misije ES v Zagrebu Joau Gueru Salgueiru, predsednici francoske vlade Edith Cressonovi in italijanskemu premieru Giuliju Andreottiju.

Ogorčenje nad barbarsko sestrelitvijo helikopterja ES so včeraj v pismu zunanjemu ministru De Michelisu izrazili tudi poslanci italijanske narodnosti v slovenski skupščini Isabella Flego, Aurelio Juri, Roberto Battelli, Franco Juri in Marino Domio. Ti so tudi izrazili sožalje družini

nam umrlih, v svojem pismu pa so tudi izrazili upanje, da bodo po tem dogodku nekatere zahodne diplomacije končno spregledale in ne bodo več dajale potuhe vedno istim krivcem za krvave dogodke.

Od umrlih opazovalcev ES so se včeraj poslovili tudi Zagrebčani. V spomin na padle letalce so na okenških policah prižgali svečke, v zagrebški katedrali pa se je od štirih italijanskih in enega francoskega pilota poslovilo nad tisoč prebivalcev hrvaške prestolnice. Pet krstovitih v modre zastave ES, so postavili v osrednji ladji katedrale, pogrebno slovesnost pa je vodil pomožni zagrebški škof Djuro Kokša.

Danes se bo v Haagu nadlajevala tudi mirovna konferenca o Jugoslaviji. Na njej bodo sodelovali predsedniki in zunanji ministri vseh šestih bivših jugoslovanskih republik. Slovenijo bosta zastopala predsednik Kučan in zunanji minister Rupel. Glede dnevnega reda zasedanja podrobnosti niso znane, gotovo pa je, da tudi današnje srečanje ne bo moglo mimo tragične smrti štirih italijanskih in enega francoskega opazovalca.

● Spomenica

znani evropski standard. Nikakor pa bi te pravice ne smele zdrkniti pod raven, ki jo je v letih hladne vojne zagotavljal poseben statut Londonske spomenice o soglasju. Italija mora obljubiti, da bo obveze izhajajoče iz preambule in osmega člena Osimske pogodbe, spoštovala na celotnem ozemlju, kjer je slovenska manjšina zgodovinsko prisotna, se pravi v 36-ih občinah pokrajin Trst, Gorica in Videm, ne glede na njeno številčnost.

V prvi vrsti gre za pravno priznanje dostojanstva slovenskega jezika in pravico do njegove javne rabe, v napisih in oglaših, kakor tudi v okviru delovanja javnih ustanov in predstavniških zborov. Slovenskemu jeziku gre priznati vlogo drugega uradnega jezika v omenjenih krajih.

Zahtevamo, da se odpravijo posledice stoletne raznarodovalne po-

litike, ki je prizadela celotno slovensko manjšino v Italiji.

Tudi Slovencem v Kanalski dolini, Benečiji in Režiji gre priznati pravico do javnega šolanja v materinem jeziku. Način uveljavljanja te pravice naj opredeli manjšina sama. Manjšinsko šolstvo naj bo samostojno in naj ustreza zgodovinskim in kulturnim značilnostim slovenskega naroda.

Slovenskim kulturnim ustanovam, tisku, radiu in televiziji mora biti zagotovljena neodvisnost in nemoten razvoj ob ustreznih gmotnih sredstvih.

Slovenski manjšini mora biti zagotovljena sodelležba pri določanju smeri razvoja področja, na katerem živi. Zato ji v izvoljenih telesih, ki imajo zakonodajno in upravno oblast, pripada zagotovljeno zastopstvo.

Posebne oblike zaščite naj bodo zagotovljene tudi izven zgodovinsko naseljenega območja v tistih bližnjih občinah Furlanije-Juljske krajine, kjer je občuteno prisotna slovenska manjšina.

Slovenska manjšina mora sodelovati v organu, ki bi na širšem območju sosednjih držav bdela nad uveljavljanjem dogovorjenih narodnostnih pravic.

Vsekakor se slovenska manjšina ne namerava odrekati nobeni izmed pravic, ki bi jih predvideli pogodbi. Italija naj se v mednarodnem dogovoru obveže za natančen rok, v katerem bo v soglasju s slovensko manjšino sprejela in uveljavila zanjo ustrezne zaščitne norme.

Trst, 8. januarja 1992

**Slovenska kulturno
gospodarska zveza
Svet slovenskih
organizacij
Slovenske organizacije
Videmske pokrajine
Stranka komunistične
prenove
Slovenska komponenta
Demokratske stranke
levice
Slovenska komponenta
Socialistične stranke
Italije
Slovenska skupnost**

V Rimu pričakujejo sporazum med Italijo Slovenijo in Hrvaško

RIM — Glasnik italijanskega zunanega ministrstva Gianni Castellaneta je včeraj, kot poroča tiskovna agencija Ansa, na srečanju z novinarji na sedežu zunanje ministrstva izjavil, da bi lahko že v teku tega tedna prišlo do tristranskega srečanja med zunanjimi ministri Italije, Slovenije in Hrvaške, z namenom, da se zaključijo opredelitev soglasja glede italijanske manjšine, ki živi v Sloveniji in na Hrvaškem.

Castellaneta je razložil, da bi soglasje lahko imelo obliko sporazuma. Sporazum se po izjavi predstavnika oblikuje v smer tristranske konvencije, ki naj naj bi zagotavljala italijanski skupnosti v obeh republikah maksimalne pravice.

● Predsednik Bush

zval, naj bi japonske oblasti omogočile uvoz večje količine blaga z ameriškega tržišča, predvsem v sektorju avtomobilov in elektronike in da bi se obnovila pogajanja z japonskimi gospodarstveniki za izvoz ameriškega blaga na japonska tla. S svoje strani so Japonci pokazali precejšnjo pripravljenost za sodelovanje pri tem predlogu. Japonski minister za prevoze je tudi sporočil, da so z ameriškim partnerji dosegli vrsto sporazumov za uvoz japonskih avtomobilov na ameriška tla.

Vest o Bushevi slabosti je takoj obšla vest v svet. Tiskovne agencije so v podrobnostih poročale o dogodku, ki proti pričakovanju ni imel večjih posledic na svetovnih borzah. Kaj kmalu je ameriški predsednik prejel tudi vrsto brzojav, v katerih so mu predsedniki in premieri raznih vlad zaželeli, da bi čimprej okreval in nadaljeval s svojim delom.

Ni še znano, kako bo predsednikova nenadna slabost vplivala na nadaljnji potek pogovorov, zadnje vesti pa kažejo, da ne bo spreminjal programa.

Po sestrelitvi italijanskega »helikopterja miru«

Obsodba Nema Gonana in poziv k trajnemu miru

Ugo Poli o nuji po takojšnjem priznanju Slovenije in Hrvaške

TRST — Predsednik deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Nemo Gonano je v lastnem imenu in v imenu skupščine obsodil sestrelitev »helikopterja miru«, pri kateri so bili ubiti štirje italijanski častniki. Ob poudarku, da se je to zgodilo daleč od vojnega prizorišča, blizu tromeje med Slovenijo, Hrvaško in Madžarsko, je naglasil, da pomeni ta »absurdna tragedija« udarec za vso mednarodno skupnost, še zlasti pa za italijansko. Gonano je izrekel globoko sožalje vojski in svojem umrlih častnikov, še posebej pa družinama Marca Matte, ki je bil rojen v Turinu, a je dolgo živel v Casarsi, in Enza Venturinja, po rodu iz Padove, drugače pa Furlana. Zatem se je s hvaležnostjo spomnil helikopterske grupe "Ale Rigel", ki je in še toliko pomaga ljudem v deželi, ko jih pestijo požari in razne ujme. Gonano je nazadnje zaželel, naj bi tragični dogodek še utrdil napore mednarodne skupnosti za dosego dokončnega in trajnega miru v bližnjih trepih republikah in okrepil voljo po miroljubnem sožitju med sosedi.

Dolžnost nas vseh je narediti tako, da ne bo smrt naših padlih zaradi jugoslovanske krize zamen,

je izjavil včeraj predsednik posebne deželne komisije za odnose z Evropsko skupnostjo in za zunanje odnose Ugo Poli (DSL) in dodal, da ravno spricho tega zaskrblja okoliščina, da je bil problem o priznanju neodvisnosti Slovenije in Hrvaške le obrobno prisoten v italijanskih in mednarodnih uradnih stališčih.

Obsodba kriminalne provokacije proti mirovnemu načrtu, sproženemu v začetku januarja, je nadaljeval Poli, ne rešuje namreč osrednjega problema: edinole diplomatsko priznanje neodvisnih republik lahko zatre voljo po vojaškem vsiljevanju unitarističnih rešitev, ki še zmeraj preveča akcije srbsko-zvezne armade in njenih političnih sponzorjev. To so veliko mesecev večkrat in dosledno trdili dejavniki Dežele Furlanije-Juljske krajine in na tem mora italijanska vlada še naprej vztrajati na ravni Evropske skupnosti; Združeni narodi pa morajo prevzeti odgovornost garanta v dolgem in postopnem procesu pomiritve na kriznih območjih, kar je tudi pogoj in predpostavka za vsakršno obliko priznanja in juridične zaščite manjšinskih narodov znotraj gotovih meja.

Bo sobotni sestanek deželne šeststrankarske koalicije res odločilen? Nesoglasja med večinskimi silami zaradi reforme volilnega sistema

VIDEM — Včeraj je bilo v Vidmu drugo plenarno srečanje med strankami dosedanje deželne koalicije, na katerem se je nadaljevalo razčiščevanje nekaterih vprašanj v vidiku obnovitve deželne vlade Furlanije-Juljske krajine po odstopu predsednika Adriana Biasuttija in odbornika za prevoze Giovannija Di Benedetta, ki bosta kandidirala na političnih volitvah.

Razprava se ni vrtela toliko okrog političnih vprašanj, saj je šeststrankarska večina — KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSk (plus Zeleni marjetice) — izrazila voljo, da vsaj še do poletja 1993, ko se bo iztekla zdajšnja zakonodajna doba, nadaljuje sodelovanje in to v prepričanju, da bi bila vsakršno drugo politično zavezništvo nemogoče.

Glavni vzel, ki ga morajo zdaj stranke razvozlati, tiči v reformi volilnega sistema, ki še zmerom razdvaja politične sile: reformo hočejo vsi, problem pa nastane tedaj, ko je treba preiti od načelnih deklaracij k stvarnemu postopanju in ko se pojavijo nesoglasja o tem, kako reformo pravzaprav udejaniti. Nesoglasja so zlasti med najmočnejšima partnericama — strankama KD in PSI: pred meseci sta predložili vsaka svoj zakonski osnutek, ki pa se precej razhajata.

Sicer pa so bile predmet včerajšnje in torkove debate splošne programske izbire. Semkaj sodi na primer vprašanje prekvalificiranja deželnih izdatkov, znotraj tega pa potreba po takojšnjem zagonu deželnega zdravstvenega načrta, dalje revizija nbroja zakonov, ki odvzemajo proračunskemu mehanizmu prožnost in onemogočajo pridobitev novih resursov, a med drugim še analiza o vlogi in metodologiji deželnih ustanov, kakor sta finančna družba Friulia in turistični Promotour. Vprašanje zase je potem kreditna politika, glede katere so socialisti

naglasili nujo po tvornejšem sodelovanju med vsemi pristojnimi dejavniki, brez katerega bi bilo nemogoče razviti sinergije, ki edine lahko omogočijo temeljito izkoriščanje vsega potenciala deželnih kreditnih zavodov. Prav tako pomembno je tudi vprašanje mednarodne funkcije dežele, zato so poglobili različne vidike uresničevanja državnega zakona za razvoj obmejnih območij oziroma delovanja ustreznih operativnih instrumentov, to se pravi (med drugim) pordenonskega FinEsta in goriškega Servisnega centra, ki čakata na statut. Dalje so proučili tudi še probleme, ki so povezani z raztegnitvijo deželne avtonomije s posledičnim povečanjem državnih finančnih dotacij oziroma deželnega deleža od davčnega priliva.

Delegacijam strank se je včeraj prvič pridružil odv. Vinicio Turello, ki so ga demokristjani določili za Biasuttijevega naslednika in se tej izbiri ni nihče protivil. Turello, ki je že predsedoval deželnemu svetu in bil dolga leta tudi odbornik, je na vprašanje novinarja, kakšen bo program, s katerim se bo predstavil javnosti novi deželni odbor, odvrnil, da to ne bo vseobsegajoč program, pač pa program, ki bo strogo upošteval prioritete ali, z drugimi besedami, vprašanja ki jim je nujno treba dati pri reševanju prednost. V bistvu naj bi torej vlada, ki jo bo vodil, izražala kontinuiteto nasproti Biasuttijevi vladi.

Vnovič se bodo koalicijske stranke sešle to soboto in ta sestanek naj bi bil po zatrjevanju mnogih tudi odločilen. Zelo verjetno bodo namreč že pojutiršnjem razčistili vprašanje o reformi volilnega mehanizma in na tej podlagi tudi že predstavili novi sestav deželne vlade. Vseeno pa je malo verjetno, pravijo, da bodo novo vlado formalno potrdili že 14. januarja. (fdg)

Med včerajšnjo opozorilno stavko organizacijske enote TV Koper - Capodistria

Izključili so jim oddajnik na Nanosu

KOPER — Stavkovni odbor organizacijske enote TV Koper - Capodistria je včeraj dejansko izvedel napovedano opozorilno stavko.

Ob osmi uri so začeli oddajati le radijsko glasbo in napis, ki je gledalce obveščal o stavki. Toda popoldan so ugotovili, da so jim po naročilu direktorja organizacijske enote Oddajniki in zveze ob 14. uri in 33 minut izključili oddajnik na Nanosu, brez predhodnega obvestila, in kasneje so lahko zvedeli, da naj bi jim ob 18. uri in 15 minut spet vklopili oddajnik.

Pozno popoldan se je sestal stavkovni odbor, ki bo o vsem tem pripra-

vil podrobno poročilo, kaže pa, da je RTV s tem kršila pravila stavke in pravila zakona o stavkah. Kakih 40 novinarjev slovenskega in italijanskega programa, ki se je včeraj pridružil stavki ostalih 115 delavcev, je za zvečer okoli 19. ure pripravilo le skrašani informativni oddaji Odprta meja in Tutt'oggi.

Glede na zaplet, do katerega je prišlo, bodo morali na televiziji verjetno prav kmalu resneje in celoviteje spregovoriti o položaju in vlogi kopske TV, saj se zdi, da je prišlo že do prehudih zapletov.

B. Š.

DSL o Hrvaški

RIM — Te dni bo odpotovala na uradni obisk v Hrvaško vsedržavna delegacija Demokratične stranke levice, da bi v Zagrebu izpostavila republikim političnim ter institucionalnim oblastem prizadevanja DSL za tako rešitev jugoslovanske krize, ki naj temelji na priznanju pravice posamičnih republik do popolne suverenosti in neodvisnosti. Podobno odposlanstvo DSL je opravilo novembra lani že uraden obisk v Sloveniji. Tudi torkova kriminalna vojna akcija srbskega letalstva proti italijanskim vojakom med mirovno misijo v sklopu ES — piše v tiskovnem sporočilu DSL — namreč dokazuje, da je napočil čas za rešitev jugoslovanske krize in da je treba zdajšnjo krhko premirje hitro izkoristiti za izpolnitev vseh aktov, ki naj omogočijo mirovni sporazum in mednarodno uradno priznanje suverenih republik.

Otroci hrvaških beguncev dvakrat v tednu z vrstniki v slovenskih vrtcih

SEŽANA — V sežanskih vrtcih imajo otroci hrvaških beguncev dvakrat v tednu možnost, da se priključijo k igri s svojimi slovenskimi vrstniki. Za to obliko organiziranega in brezplačnega dela so se odločili že v začetku novembra v vrtcih v Hrpeljah, Divači, Komnu, Dutovljah in Sežani.

V vseh teh vrtcih dvakrat tedensko vabijo otroke beguncev, da se od 8. do 11. ure igravo z vrstniki in tako vsaj za kratek čas pozabijo na strahote krute vojne. Otroci radi prihajajo in odhajajo veseli, organizatorji pa poskrbijo tudi za malico. Pohvaliti velja dobrodelno in humano pomoč sežanskih vzgojiteljic v vrtcih, katerim nihče ne plačuje izvajanja teh programov. Za tovrstno akcijo so se odločili skupaj s Centrom za socialno delo, ki ima pregled nad begunci na terenu. Starši hrvaških otrok se lahko za dodatne informacije (zlasti o tem, kateri dan se aktivnosti organizirajo v določenem vrtcu) obrnejo na upravo sežanskega vrtca.

O. K. S.

■ S celovškega letališča je predvčerajšnjim poletelo na poskusno vožnjo prvo letalo Adrie Airwaysa. Šlo je za DC 9, ki je bil označen s slovenskimi registrirskimi oznakami, saj je bil ta polet sestavni del postopka za priznanje slovenskih letalskih oblasti in slovenskih dokumentov. Prvi uradni polet po dobrih dveh mesecih prisilnega premo-ra pa bo v ponedeljek, 13. januarja, in sicer na redni progi iz Celovca v Frankfurt, kamor bodo vozila letala vsak dan.

Prenovili še en del hiš ob Tartinijevem trgu

PIRAN — Piranski Tartinijev trg postaja iz meseca v mesec lepši. Te dni so dobili ključne lastniki stanovanj in poslovnih prostorov v t.i. »vogalni« hiši, tik ob vhodu na osrednji mestni trg. Prenova stavbe je vidno polepšala ta slovenski obmorski biser, v katerem tudi na ta način hitijo s pripravami na praznovanje obletnice Tartinijevega rojstva v letu 1992. V vogalni hiši so prenovili sedem stanovanj in šest poslovnih prostorov, (zlatarstvo, slaščičarna, prodajalna čevljev, tobak, vinoteka in spominki) en poslovni prostor (približno 50 kvadratnih metrov po 66.000 tolarjev) pa še čaka na kupca. Celotna vrednost naložbe je znašala po marčevskih cenah 21,5 milijona tolarjev. Denar so zbrali lastniki stanovanj in poslovnih prostorov, le za obnovo stolpa iz 15. stoletja (ki je bil sestavni del tedanjega mestnega obzidja, kasneje pa je postal del stanovanjskih hiš) in druga restavratorska dela (stenskih poslikav) je občinski proračun marca prispeval 3,6 milijona tolarjev. Stavbo bi morali prenoviti do konca julija, vendar je junijska vojna, slabo vreme in še druge okoliščine vplivale na zamudo. Sprva so tudi načrtovali prenavo stanovanjsko-poslovnega dela skupaj s prenovo bližnjega Hotela Sidro, vendar do prenove hotela ni prišlo iz preprostega razloga, ker v podjetju Hoteli Piran niso imeli dovolj denarja za naložbo, pa tudi nobenega poslovnega partnerja, ki bi se odločil za to potezo.

Pri restavratorskih delih so uspeli prezentirati in delno obnoviti obzidni stolp, ki je nastal v času, ko se je Piran že začel širiti tudi zunaj tedanjega mestnega obzidja. Stenske poslikave s konca 18. stoletja se navezujejo na v Piranu že odkrite poslikave v Tartinijevi hiši in palači Apolonio. Te poslikave so sneli z ometom vred in jih bodo, popolnoma prenovljene, namestili v hotelski dvorani, ki jo bodo dokončno uredili šele pri prenovi hotela, čeprav je omenjena dvorana izven hotela, na vrhu »vogalne« hiše (za stolpom).

Posebna zanimivost pri prenovi te piranske hiše je vgrajena naprava za elektroosmozo, s pomočjo katere naj bi na najbolj učinkovit način zaustavili vlago. Gre za sorazmerno preprosto napravo, ki jo vgradijo pri temeljih in je ves čas priključena na električno omrežje z minimalno napetostjo in tako preprečuje vlago, da bi se od temeljev dvigovala v stene. Drugače bi bilo težko učinkovito izolirati stene, ki »rastejo« takorekoč iz morja. Napravo je vgradila Sinteza Maribor, za izolacijo celotne stavbe pa je bilo treba odšteti le 300.000 tolarjev. Če se bo tak način obrambe pred vlago obnesel, ga bodo verjetno množično začeli uporabljati v Piranu, kjer je vlaga en največjih sovražnikov varovanja spomenikov in prenov.

Med Pirančani pa je veliko razprav vzbudila železna konstrukcija hotelskega razgledišča, ki so ga namestili na vrh ostankov nekdanjega stolpa. Večina Pirančanov, ki smo jih povprašali za mne-

nje, meni, da to povsem kvari prenovljeno hišo in da je preveč očiten tujek. Anton Mikeln, ki je vodil restavratorski nadzor, pa nam je povedal, da razgledišče nakazuje nekdanjo pravo višino stolpa, da še ni povsem končano (pobarvano in obdano s steklom) in bo potem manj vpadljivo. Čeprav imajo v Piranu staro De Costerjevo sliko mesta iz l. 1706 in je na njej stolp viden, ta ni tako natančna, da bi si pri prenovi stolpa lahko bili privoščili rekonstrukcijo le-tega. »Predvsem ni jasno, kakšne so bile res zaključne cene stolpa. Pri konservatorstvu pa je najmanj dopustno tak spomenik približno in »na pamet« rekonstruirati. To bi bila konservatorska dezinformacija. Zato smo skušali ohraniti motiv in z drugačnim pristopom, z upoštevanjem časovnega vpliva, nakazati prostorske in arhitekturne momente.« Kakorkoli že, razpravam v zvezi s tem razglediščem se v Piranu niso mogli izogniti. Čez čas se bodo ljudje morda celo privadili, kot se bodo (ali pa so se že) na steklene piramide sredi pariškega Louvra.

Projektanta celotnega kompleksa sta Matjaž Garzaroli in Aleksander Bizjak, nadzor in restavratorska dela je vodil Anton Mikeln z Medobčin-skega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, izvajalci so bili SGP Koper, prenavo je vodil odbor za prenavo piranskega izvršnega sveta, pooblaščen nosilec naložbe v imenu občinskega izvršnega sveta je bilo podjetje Okolje.

BORIS ŠULIGOJ

Banca del Friuli bo postala verjetno Credito Romagnolo

VIDEM — Furlanski denarni zavod Banca del Friuli, ki ima sedež v Vidmu (Ul. Vittorio Veneto) se bo moral po vsej verjetnosti preimenovati v Credito Romagnolo, kar pomeni z drugimi besedami, da bo prevzel ime ustanove, s katero se je pred kratkim spojil. Kakor namreč zatrjujejo v dobro obveščenih krogih, vse kaže, da Banca d'Italia ni sprejela prošnje, naj bi furlanska banka lahko ohranila dvojen naziv: na eni strani Credito Romagnolo (Rolo) in na drugi strani Banca del Friuli.

Do preimenovanja bi moralo priti že februarja, vendar naj v tej zvezi povemo, da so družabniki videmske banke pristali na spojitve s Creditom Romagnolom pod pogojem, da ohrani prvotni naziv.

Zaradi nedavnega fašističnega izzivanja v Kopru Protest Skupščine Piran

PIRAN — Zbori Skupščine občine Piran so na seji dne 19. decembra lani izrazili nezadovoljstvo in ostro protestirali zaradi slabega ukrepanja organov pregona v primeru neprijavljenega javnega shoda italijanskih državljanzov, ki je bil v Kopru dne 8. decembra lanskega leta.

Skupščina občine Piran zahteva od organov pregona, da takoj poostrijo nadzor nad morebitnimi podobnimi pojavi neofašističnega delovanja na območju vseh treh obalnih občin in da v takih primerih ukrepajo po zakonu.

Protest, ki ga je podpisal predsednik Skupščine Franko Fičur, so naslovili na Upravo za notranje zadeve Koper in na postajo milice Piran.

Rigutti confezioni

RAZPRODAJA OB KONCU SEZONE

Ul. Mazzini 43 TRST Ul. Giulia 75

Obv. občini

Obisk delegacije slovenske vlade pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju

Popolna medsebojna pripravljenost za sodelovanje v korist gospodarskega razvoja manjšine in matice

Gospodarske in finančne dejavnosti Slovencev v Italiji so bile včeraj v središču pozornosti prvega uradnega obiska delegacije slovenske vlade, ki jo je vodil njen podpredsednik dr. Andrej Ocvirk. Na povabilo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja je namreč slovenska vladna delegacija obiskala gospodarske strukture slovenske manjšine na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji ter imela celo vrsto delovnih srečanj s predstavniki vseh gospodarskih panog, v katerih se Slovenci v Italiji udeležujejo. V delegaciji Izvršnega sveta, ki jo je kot rečeno vodil njegov podpredsednik Andrej Ocvirk, so bili še ministri za industrijo Izidor Rejc, za Slovence po svetu Janez Dular in za malo gospodarstvo Viktor Brezar, namestnik ministra za finance Stanko Debeljak, pomočnik ministra za trgovino Jelka Barlič, svetovalec pri ministrstvu za zunanje zadeve dr. Boris Cizelj, predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije Ivan Majcen in Jelka Kraigher ter vladni predstavnik za tisk Janez Pezelj.

Obisk se je jutraj začel na tovrnem terminalu na Fernetičih, kjer je goste pozdravil predsednik Konzorcija za upravljanje terminala in repentabski župan Pavel Colja, za SDGZ pa so se srečanja udeležili tržaški in goriški prevozniki Danilo Cunja, Walter Košuta, Aleksander Hoban in Jovo Sekulič ter Edi Vodopivec za špediterje. Delegacija je obisk nadaljevala z ogledom prostorov Hranilnice in posojilnice na Opčinah, kjer jo je pozdravil njen predsednik Drago Milič, in z ogledom obrtne cone v Dolini, kjer jo je v imenu konzorcija za izgradnjo te pomembne gospodarske strukture sprejel njegov predsednik Dušan Pangerc.

Obisk se je nadaljeval na deželnem sedežu SDGZ v Trstu, kjer so se gostje ločeno sestali s predstavniki bančne oziroma zunanjetrgovinske sekcije, še prej pa jo je v imenu vsega Združenja pozdravil njegov predsednik Boris Siega. Slovenske denarne zavode v Italiji so zastopali predsedniki upravnih svetov in direktorji posameznih

zavodov, in sicer podpredsednik Karlo Primožič in direktor Borut Leban za goriško Kmečko banko, Miro Hmeljak in Savo Ušaj za sovojenjsko hranilnico, Andrej Gergolet in Maks Gergolet za doberdobsko, Guido Zidarič (ki je hkrati predsednik bančne sekcije) in Milan Vremec za nabrežinsko, Pavel Milič in Klavdij Brajnik za opensko ter Egon Kraus, Vito Svetina in direktor čedajske podružnice Fabio Bonini za Tržaško kreditno banko. Po kratki predstavitvi posameznih zavodov in zgodovine slovenskega bančništva v Italiji so se sogovorniki ustavili pri številnih problemih, ki se na tej in oni strani meje pojavljajo v finančnem poslovanju, še zlasti v tem za Slovenijo izredno občutljivem prehodnem obdobju. Gostje so opozorili na nizko stopnjo zaupanja v slovenski bančni sistem, kar zelo neugodno vpliva na razvoj podjetništva, zato je za njih težnja slovenskih denarnih zavodov po večji prisotnosti v Sloveniji izredno dobrodošla in vredna vse podpore. Slovenija si želi, da bi v obmejnem pasu ustvarili čimveč mešanih podjetij, ki bi ljudem na obeh straneh meje odpirala nove zaposlitvene možnosti, medtem ko Slovenci v Italiji od matične domovine pričakujejo predvsem večjo podporo za navezovanje partnerstev in za sodelovanje s kapitalom slovenskega porekla.

Podobna razmišljanja so prevajala tudi razgovori vladne delegacije s predstavniki zunanjetrgovinskih operaterjev SDGZ, ki so jih zastopali predsednik tržaške sekcije Marino Košuta s člani Aleksandrom Rustjo, Aleksandrom Jeričem, Karlom Žerjalom in Stanom Boletom, predsednik goriške sekcije Igor Černic s člani Liviom Antonijem, Hadrijanom Corsijem in Bernardom Sobanom ter predstavnik čedajske sekcije Igor Cont. Košuta je gostom podrobno predstavil strukturo, vlogo in pričakovanja zunanjetrgovinske dejavnosti Slovencev v Italiji in poudaril, da se hoče ta dejavnost čimprej popolnoma prilagoditi novim razmeram, ki so nastale z osamos-

vojitvijo matične Slovenije. Pri tem želijo zamejski gospodarstveniki v odnosih s Slovenijo igrati aktivno in soustvarjalno vlogo, saj razvoj matične domovine ne bo mogel mimo italijanskega tržišča in možnosti za kooperacijo. Zamejski gospodarstveniki so v tej perspektivi naravni spodbujevalci in nosilci tega sodelovanja, s svojimi izkušnjami in strokovnostjo pa se ponujajo tudi kot partnerji za nastop na tretjih tržiščih. Za temi načelnimi stališči, pri katerih

so se sogovorniki popolnoma strinjali, pa je prišla v razpravi na dan tudi vrsta ključnih vprašanj, kot npr. problem revizije gospodarskega dela Osimskih sporazumov, izgradnje prometnih infrastruktur, reforme mešanih zbornic Italjug, dogovora o skupni carinski službi itd.

(V.B.)

Na slikah (foto Križmančič): zgoraj delegacija slovenske vlade na terminalu pri Fernetičih, spodaj pa v openski hranilnici.

Včeraj »vrh« na županstvu

Kdaj res strogi upravni ukrepi za čistejši zrak?

Ukrepi za zajezitev onesnaževanja v mestnem središču so bili v središču pozornosti včerajšnjega političnega sestanka, ki ga je sklical in vodil tržaški župan Richetti. Občinsko upravo so zastopali še podžupan De Gioia, odborniki Codarin, Nemez, Anghelone in D'Amore, vodje pristojnih tehničnih uradov, Pokrajino je zastopal arh. Starc, prisotni pa so bili tudi predstavniki poveljstva mestnih redarjev, KZE in javnega prevoznega podjetja. Na srečanju so uvodoma poudarili, da v prvih dneh tega leta stopnja onesnaženosti okolja v strogem mestnem središču ni presegla običajnih zakonskih standardov. To so preverili predvsem na osnovi delovanja naprave na Goldonijevem trgu in podobnih naprav, ki so jih namestili v industrijski coni.

Predstavniki pokrajinske uprave in drugih javnih ustanov so bili mnenja, da je sodelovanje raznih uprav na področju zaščite okolja doslej obrodilo precej pozitivnih rezultatov, kar velja posebno za sporazum oziroma protokol, ki je bil svoj čas podpisan med Občino Trst in Pokrajino in od katerega je odvisna tudi naprava na Goldonijevem trgu. Treba bo torej nadaljevati po začrtani poti in se strogo držati vseh že sprejetih ukrepov, kot je npr. tisti, ki zadeva redno nočno čiščenje ulic v mestnem središču. V tem okviru so se tudi sporazumeli za strožje ukrepe mestnih redarjev, medtem ko bodo smotneje uredili dosedanja pravila o raztovarjanju blaga v mestnih ulicah. Občinski predstavniki so se tudi obvezali, da bodo posegli pri službi za mestno čistočo, katerih tovornjaki večkrat povzročajo precejšnje težave v mestnem prometu.

Če ti ukrepi ne bodo v bližnji bodočnosti obrodili zaželenih sadov, je izjavil župan, bo treba ukrepati drugače. Pri tem je najbrž mislil na omejitve v osebnem prometu, ki so že stopile v veljavo v nekaterih večjih mestih. Glede tega bo Občina pripravila širši načrt za smotnejšo ureditev prometa, ki bo nared v prihodnjih mesecih. Ta načrt naj bi »fotografil« sedanje stanje.

Zakonski osnutek za podpore naši narodni manjšini

Skupina Demosovih poslancev je predložila v slovenskem parlamentu zakonski osnutek o posegih Slovenije v podporo kulturnim, umetniškim in športnim pobudam slovenskih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski. Zakonski predlog naj bi veljal za triletnje 1992-1994, finančno kritje v vrednosti približno 12 milijard lir (seveda izračunanih v tolarjih) naj bi črpali iz proračuna zunanjega ministrstva, letošnja sredstva pa izjemno iz dotacije ministrstva za Slovence po svetu.

Predlog, ki naj bi bil po mnenju podpisnikov uzakonjen pred volitvami, so predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je priredila Slovenska gospodarsko-prosvetna skupnost. Zastopal jo je predsednik Boris Gombač, oglasili pa so se tudi slovenski poslanci iz strank Demosove vladne koalicije Vitomil Gros, Marjan Starc in Valentin Prelovec.

Gombač je v svojem izjavljanju kar stresal razne kritične pripombe na račun SKGZ in SSO, čes da monopolizirata tukajšnjo stvarnost, povedal pa je tudi, da je njegova organizacija zahtevala odstop ministra za Slovence po svetu Dularja, »ker se je izkazal za nezmožnega pri sprejemanju in razumevanju zahtev slovenske narodne manjšine v Italiji«. Ta predlog zakonskega osnutka, je bilo rečeno na tiskovni konferenci, hoče biti prispevek k procesu pluralizacije in demokratizacije odnosov med različnimi manjšinskimi komponentami v pričakovanju svobodnih in demokratičnih volitev med pripadniki naše skupnosti.

Dr. Padulano odhaja na latinskoameriško »bojišče« proti razpečevalcem mamil

Šef letечеge oddelka se poslavlja od Trsta

Nekoliko zaskrbljen zaradi zahtevnosti nove zadolžitve, obenem pa zadovoljen, ker bodo nove naloge pomenile preizkušnjo njegovih sposobnosti: tako se je včeraj poslovil od novinarjev šef letечеge oddelka tržaške kvesture Giuseppe Padulano. V pogovoru tudi ni manjkalo tistega kančka otožnosti, ki prevzame vsakogar, ko zapušča mesto, kjer je preživel 15 let in kjer je človeško in profesionalno zorel.

Giuseppe Padulano je bil namreč na svojo željo dodeljen osrednji italijanski sekciji za boj proti mamilom in bo v kratkem premeščen na latinskoameriško področje. Z ustanovitvijo nove strukture in z dodelitvijo policijskih

funkcionarjev, karabinjerjev in finančnih stražnikov veleposlanštvom tistih držav, od katerih tihotapijo mamila v ZDA in v Evropo, se tudi Italija z agilnejšo strategijo vključuje v mednarodni boj proti prekupevanju in tihotapljenju drog. »Mednarodni boj proti drogi,« je včeraj pojasnjeval dr. Padulano, »bo v dolgoročni perspektivi nedvomno dal nekaj sadov. Vendar ni pričakovati kratkoročnih rezultatov, pač pa gre za dolgoročno strategijo.«

S funkcijo diplomata bo dr. Padulano deloval na latinskoameriškem področju in še posebej v Kolumbiji. »Nova zadolžitev predpostavlja predvsem zbiranje podatkov, sodelovanje in vzpostavljane tesnih vezi s krajevno policijo, pa tudi izrazito policijske naloge, kot so lahko »vodene pošiljke« droge (pošiljke, ki jih skrivaj nadzoruje policija), ki lahko omogočijo razkrinkavanje mednarodnih tihotapskih mrež in poti.«

Zadolžitve, kakršno je sprejel Giuseppe Padulano, ki je bil tudi v Trstu kot vodja letечеge oddelka vselej v ospredju boja proti drogi, trajajo dve leti, podaljšajo jih lahko največ do osem let. Padulano meni, da bi mu ustrezal vsaj štiriletni mandat, ker ocenjuje, da bi bilo tako obdobje najbolj primerno za uspešno opravljanje naloge. Načrtov za potem zaenkrat še nima, ker posveča miselne energije zahtevnosti nove zadolžitve.

Včerajšnje srečanje pa je bilo tudi priložnost za kratek obračun 15-letnega dela v Trstu. Mesto se spreminja tudi iz zornega kota

šefa letечеge oddelka, ki opazuje predvsem pojav kriminala. Trst je še vedno mesto, v katerem je življenje varno in prijetno, potrebna pa je stalna pozornost tudi za preprečevanje pojavov, ki bi lahko zastropili ozračje. Pa tudi nova zakonodaja po mnenju dr. Padulana otežuje delo policije.

Ali je v dosednji karieri obravnaval kak primer, ki se mu je posebej vtisnil v spomin? »Uspešna preiskava in aretacija krivcev daje občutek zadovoljstva. Vendar se policist takoj spoprijame tudi z drugo platjo kolajne: s človeško usodo aretiranega, predvsem pa s človeško usodo, trpljenjem in zaskrbljenostjo njegove družine in svojecev. Težko je zato, da bi se

človek lahko veselil ob žalosti, ki ji je priča.«

Pogovor se je končal, kot se za vsako slovo spodobi, s trkom kozarcev. »Alla buona suerte«, je nazdravil Giuseppe Padulano novinarjem, da bi dokazal, da se je v zadnjem času priučil španščine, ki mu bo ob novi zadolžitvi pomemben delovni instrument.

Giuseppe Padulano bo odpotoval v nedeljo. Njegovo mesto na čelu letечеge oddelka bo začasno prevzel njegov dosedanji namestnik dr. Carlo Lorito.

Na slikah (foto Križmančič): zgoraj dr. Padulano med včerajšnjim srečanjem z novinarji, levo odhajajoči šef tržaškega letечеge oddelka.

Na včerajšnji zadnji seji pred razpustom Pokrajinska skupščina dokončno odobrila statut

Pokrajinski svet je na včerajšnji zadnji seji pred razpustom in pred imenovanjem komisarja dokončno odobril statut, ki bo stopil v veljavo mesec dni po objavi v deželni uradni vestnik. Dokument so podprli svetovalci KD, PSI, DSL in PRI, proti so glasovali MSI, LpT, Slovenska skupnost in neodvisni Pertusi, zeleni Capuzzo pa se je vzdržal glasovanja. Stranke so torej v glavnem potrdile svoja dosedanja stališča, izjemo predstavlja le predstavnik republikanske stranke, ki je prej glasoval proti, včeraj pa je podprl statut. Predsednik Crozzoli bo sedaj »ustavo« pokrajinske uprave, izročil izrednemu komisarju, ki ga bo prefekt, kot rečeno, imenoval v prihodnjih dneh.

Predsednik je v izjavi za tisk poudaril, da pomeni dokončna odobritev statuta velik korak naprej na poti doslednega izvajanja zakona o reformi krajevnih uprav, ki nosi številko 142. Statut pomeni tudi prispevek k demokratizaciji pokrajinske ustanove, pri čemer je zaželeno, da bi pri tem procesu sodelovalo čimveč državljanov oziroma njihovih predstavnikov. Pokrajina bo vsekakor naredila vse, da bo vsebino tega dokumenta spoznalo čim več občanov, ki

bodo tako lahko izkoristili vse možnosti, da bodo čim bolj prodorneje sodelovali pri poslovanju Pokrajine in vseh njenih uradov. Statut Pokrajine ne priznava slovenskim svetovalcem, da na sejah pokrajinskega sveta lahko spregovorijo v slovenščini, pač pa priznava državljanom, da se lahko v slovenščini obrnejo do vseh predstavnikov te javne ustanove. Raba slovenščine na sejah skupščine je bila do zadnjega predmet spora, ta člen pa so črtali z glasovi večinske koalicije in desničarskih svetovalcev. Pokrajinski svet se je pred leti izrekel za rabo slovenščine, državno upravno sodišče je ta sklep razveljavilo, iz pravilnika pa ga je pred nekaj meseci dokončno črtal državni svet.

Poleg pokrajinskih bodo spomladi gotovo tudi občinske volitve, saj se pogajanja za izvolitev novega občinskega odbora po Richettijevem odstopu sploh še niso začela in najbrž se tudi ne bodo. Rok za izvolitev nove občinske uprave nepreklicno zapade 25. januarja, takoj zatem bo stekel postopek za razpustitev skupščine, prefekt pa bo imenoval komisarja, ki bo vodil Občino do predčasnih volitev.

V njem so umrli štirje italijanski piloti

Župan Richetti ostro obsodil tragični dogodek

Tržaški župan Franco Richetti je včeraj v posebni tiskovni izjavi ostro obsodil torkov incident na Hrvaškem, v katerem so izgubili življenje štirje italijanski in en francoski pilot. Župan je v imenu občinskega odbora ter celotne tržaške skupnosti izrazil globoko sožalje prizadetim družinam častnikov, ki so se pod zastavo ES borili za vzpostavitev miru in dialoga v nemirnih tleh nekdanje Jugoslavije. Ni jasno še, ali je šlo za tragično napako ali za nizkotno provokacijo, gotovo pa je, da pomeni to dejanje hud udarec za iskanje miru v tej vse bolj krvavi in nerazumljivi vojni.

Richetti je sožalno brzojavko poslal tudi poveljstvu vojnega letalstva, ki je znova plačalo visok krvni davek v naporih za mirno reševanje sporov. Upati in pričakovati je, da bodo v tej tragediji vendar prevladale človeške vrednote in predvsem moč razuma, ki mora postavljati na prvo mesto človeka in pravice narodov, da si sami izberejo svojo bodočnost. Sožalne brzojavke družinam ubitih pilotov so poslali tudi drugi upravitelji in politiki iz raznih krajev Furlanije-Juljske krajine.

Poročilo javnega tožilca Malteseja Analiza kriminala v F-JK ob odprtju sodnega leta

V dvorani tržaškega porotnega sodišča bodo jutri uradno odprli sodno leto za okrožje Furlanije-Juljske krajine. Že od same uvedbe te formalne slovesnosti predstavlja odprtje priložnost za vpogled v sodne zadeve naše dežele s statistično analizo kriminalnih pojavov (kar javnost najbolj zanima) in z večnim tarnanjem o preskromnem številu sodnikov in drugega sodnega osebja (kar zanima le ozki krog soudeleženih pri upravljanju in deljenju pravice).

Osrednja točka odprtja bo že spet govor javnega tožilca Domenica Malteseja z oceno delovanja sodstva v zadnjem letu. Maltese je včeraj že predložil sredstvom javnega obveščanja svoj poseg, v katerem jemlje v poštev vse, kar se je sodnega relevantno dogodilo v obdobju od 1. julija 1990 do 30. junija lani.

Iz statističnega pregleda, ki ga priobčuje javni tožilec, izhaja, da se je število hujših kriminalnih dejanj povečalo v primerjavi z letom prej. Tako so v zadnjem obdobju zabeležili devet namernih umorov proti šestim iz obdobja 1. julij 1989-30. junij 1990; poskusov umora je bilo 18 (proti 11 iz leta prej). Povečalo se je tudi število

ropov: 259 v zadnjem obdobju proti 167 iz leta prej. V zadnjem letu so resda prijavili sodišču več tatov kot leto prej (3.717 proti 1.498), povedati pa je treba tudi, da je ostalo lani kar 32.510 tatvin brez imena »protagonistov«, medtem ko jih je bilo leto prej »le« 13.709. Tudi število goljufij se je povečalo (lani 1.513, leto prej 916), minimalno pa je naraslo tudi število sodnih stečajev (91 proti 87).

Da v zadnjem letu v Furlaniji-Juljski krajini vendarle ni bilo vse tako kriminalno-črno, kot bi lahko sodili po gornjih številkah, pričajo podatki o nekaterih drugih prekrških. Tako se je na primer zmanjšalo število nenamernih umorov zaradi prometnih nesreč (lani 270, prej 303), prav tako pa tudi število nenamernih umorov zaradi drugih vzrokov (lani 15, prej 11). Število namerno povzročenih telesnih poškodb se je sicer nekoliko zvišalo (lani 1248, leto prej 1176), občutno manj pa je bilo telesnih poškodb v avtomobilnih nesrečah (lani 2.157, leto prej kar 4.169). Manjše je bilo tudi število nenamernih telesnih poškodb iz drugih vzrokov (lani 957, leto prej 2.386).

Javni tožilec Domenico Maltese v svojem poročilu ugotavlja, da v naši deželi ni bilo terorističnih dejanj (če izvzamemo roparja v huminski agenciji Banco del Friuli, ki se je ob predaji izrekel za političnega jetnika...). Organizirani kriminal še ni razpredel mreže nad našo deželo, pa čeprav javni tožilec opozarja, da so v pordenonski pokrajini zasledili nekakšne zametke tega tipa kriminala.

Organi pregona in sodni organi so imeli tudi v zadnjem letu polne roke dela z bojem proti mamilom. Tihotapcem in uživalcem mamil so zaplenili kar 145.714.909 gramov heroína, hašiša, marihuane in kokaina. Mnogo dela so imeli tudi s protizakonitimi prehodi čez jugoslovansko-italijansko mejo, ki so bili v obravnavanem obdobju (pred začetkom vojne v bivši Jugoslaviji) številni kot še nikoli prej.

Maltese se je zaustavil tudi ob mladinskem kriminalu. Le-ta je količinsko na isti stopnji kot leto prej. Javni tožilec vsekakor ugotavlja, da je uživanje in razpečevanje mamil med mladoletniki še vedno zelo razširjeno, zaskrbljujoče pa je predvsem dejstvo, da postaja starostna doba prvega »srečanja« z drogo vse nižja.

Javni tožilec v svojem poročilu tudi letos kričeče opozarja na nezadostno, preskromno število sodnega osebja. Od vseh obravnavanih primerov je morda najbolj pomenljiv sedanji položaj sodišča za mladoletne. V zadnjih dveh letih je to sodišče »izgubilo« oba svoja redna sodnika. Na sodišču je tako ostal sedaj v službi le še predsednik! V takih pogojih sodišče tvega celo prekinitev delovanja.

Še v obrisih program deželnega telesa, ki naj bi ovrednotil žensko prisotnost Komisija za enake možnosti se predstavlja

Prihaja sicer z zamudo, vendar obogatena z izkušnjami drugih dežel. S tem pozdravom so včeraj zaželeli dobrodošlico novoustanovljeni Deželni komisiji za uvažanje enakih možnosti med moškimi in ženskami oziroma vodstvu te nove strukture, ki se je prvič srečala z novinarji. Komisijo, ki je bila ustanovljena na osnovi zakona št. 23 iz leta 1980, so na včerajšnji predstavitevni konferenci (foto Magajna) zastopale predsednica Carla Mocavero, podpredsednica Giuliana Del Giudice, deželna odbornica za skrbstvo Paolina Lamberti Mattioli, deželna svetovalka Perla Lusa in »svetovalka za enake možnosti« Marialisa Bombi, ki je tudi odbornica za javna dela v goriškem pokrajinskem svetu. Z različnimi podudarki, ki so istočasno tudi odraz »heterogenega sozvočja« tako tipičnega za žensko deželno stvarnost, so orisale pomen in glavne naloge, ki čakajo novo posvetovalno telo deželnega sveta in odbora.

Ob ugotovitvi, da so v naši deželi Komisijo ustanovili približno 7-8 let kasneje kot v drugih, so predstavnice novega telesa predvsem naglasile dejstvo, da je ustrezni deželni zakon odraz teženj in razprav v deželnem svetu. To pomeni, da so pri snovanju zakona sodelovale stranke, ki so zastopane v svetu, predvsem pa ženske v strankah in izven njih

(organizirano je bilo namreč širše posvetovanje z raznovrstnimi organizacijami). Pomembno je tudi, da je deželni svet končno podprl ustanovitev takšnega telesa, kajti še leta '75 je razpravo kratkomalo odklonil.

Če je seveda pomembna zgodovina rojevanja telesa, je še pomembnejša vsebina, ki jo članice, tudi kot predstavnice raznih organizacij, nameravajo vnesti v Komisijo. Področje njenega delovanja je izredno obširno, veliko bolj omejene so njene pristojnosti, saj gre za posvetovalno telo. Zaenkrat lahko Komisija računa na trdno obljubo o lastnih prostorih, ki bodo v Ul. Sv. Frančiška, in na tajnico, nujno pa bi potrebovala

še kakšnega funkcionarja, da bi bila lahko kos nalogam.

Točnega programa Komisija še ni izdelala, predstaviti ga namreč namerava 29. januarja. Seveda pa so že znane glavne smernice, ki jih je predsednica Mocavero strnila v štiri točke. Komisija se mora čim podrobneje seznaniti o položaju žensk v deželi; seznanjati mora tudi javnost preko medijev (tudi lastnih); izrekat mora mnenja o raznih deželnih zakonih ali projektih (pripravlja lahko tudi lastne projekte) in pa delovati na področju »pozitivnih pobud«. Pomen teh posegov je še zlasti naglasila deželna odbornica Lamberti Mattioli, ker se lahko samo tako začena odpravljati,

posebno na področju zaposlovanja, podrejeni položaj žensk.

Tudi po oceni deželne svetovalk Perle Lusa je poglavje »pozitivnih pobud« izjemnega pomena; s tem v zvezi je predlagala, da bi npr. javnam upravam, ki bi se posluževale teh prijemov, namenili posebna finančna sredstva. Posebej pa je naglasila pomen kulturnega vidika delovanja Komisije, ki bi po njenem mnenju morala odločno odražati kulturno rast in ustvarjalnost žensk. Z vrsto konkretnih predlogov pa je že na predstavitevni srečanju nastopila »svetovalka za enake možnosti« (predvideva jo državni zakon) Marialisa Bombi. Tako je npr. predlagala, da bi Komisija tudi koordinirala slične komisije, ki so nastale na pokrajinski ali občinski ravni. Zavzela se je tudi za organizacijsko krepitev Komisije in glasno razmišljala o možnosti, da bi Komisija razpisala literarno-raziskovalni natečaj strogo rezerviran za ženske. Prvenstveno o svoji profesionalni panogi - o zdravstvu oziroma o odnosu med zdravstvom in žensko - je govorila podpredsednica Giuliana Del Giudice po poklicu psihiatrinja. Načrtov je veliko, želja že več, predno pa bo steklo delo naše deželne Komisije, se bodo v Rimu 24. t.m. srečale predstavnice vseh deželnih komisij, da bi ugotovile, kaj je bilo opravljenega doslej. (bip)

»Neznanci« tudi na Proseku razbili razsvetljavo spomenika padlim

»Neznanci«, ki so pred dnevi znesli nad razsvetljavo kriškega spomenika padlim v NOB, so — najverjetneje v isti noči — razbili tudi žaromete, ki so ponoči razsvetljevali spomenik padlim borcem na Proseku. Razbijalci so najprej izruli železno mrežasto ogrodje, ki je ščitilo žaromete, zatem so razbili stekla žarometov.

Na triglavem spomeniku in na marmornatem obzidju z imeni padlih borcev so še dobro vidni znaki fašističnega mazaškega pohoda izpred nekaj mesecev, sedaj pa je razbijaška akcija povzročila prosekemu pomniku polpretekle zgodovine povzročila novo gmotno škodo.

Spomenik so zgradili domačini z udarniškim delom po projektu arh. Jagodica in bo prav julija letos slavil 20-letnico postavitve.

Tatovi vdrli v trgovino jestvin

Tatovi so v noči med torkom in sredo vdrli v trgovino jestvin v Ul. Boveto 29/1, ki jo upravlja 42-letna Edda Steinbock. Odnegli so 2 zabojev cocacole, 6 zabojev mineralne vode, 4 zaboje peciva in zaboj čokolade za skupno vrednost 400 tisoč lir. Ukradena živila in pijače je lastnica zavarovala.

Te dni pred sedežem telefonske družbe SIP na Trgu Oberdan V vrstah za plačilo telefonskega računa

Pred sedežem telefonske družbe SIP na Trgu Oberdan se te dni kar gnetejo dolge vrste ljudi, da bi poravnali telefonske račune (foto Magajna)

Svetovno znani glasbeniki

ZAGREBŠKI SOLISTI

V SEŽANI

v nedeljo, 12. januarja 1992, ob 18. uri
 v Kulturnem centru »SREČKA KOSOVELA«

Pokrovitelji:

Predelava poliuretanskih mas »SLAVA in JOŽE ŠEPIČ«
 Mizarstvo »POČKAJ« Rodik
 »KRAS« projektiranje in inženiring Sežana

razstave

V TK Galeriji je na ogled razstava STARE GRAVURE - Naša dežela, mesta in gradovi.

Na gradu sv. Justa - Bastione fiorito - bo do 12. januarja odprta razstava "EXCURSUS: novant'anni di Novecento", ki jo prireja tržaški krožek Jacques Marita-in. Urnik: ob delavnikih od 10. do 16. ure in ob praznikih od 10. do 13. ure; zaprto za božič in novo leto. Vstop je prost.

V galeriji Malcantón (Ul. Malcanton 14/A) bo od 11. do 24. t. m. na ogled antološka razstava tržaškega slikarja ALUIGIJA CACHA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 19.30 in ob nedeljah od 11. do 12.30.

V naravoslovnem muzeju bo do 19. januarja na ogled razstava IPOGEA 91, podzemelske lepote Krasa. Urnik: ob torka do petka od 9. do 13. ure, ob sobotah in nedeljah 9-13 ter 15-19. Vstop prost.

V muzeju Revoltella bo do 30. marca 1992 na ogled razstava "Mito sottile - Slikarstvo in kultura v mestu Sveva in Sabe".

V novi galeriji Art Galley pri Sv. Jakobu, v Ul. S. Servolo 6, je do 11. t.m. na ogled razstava skulptur in grafik IMAGES 1991. Razstavu so organizirali "Amici di S. Giacomo", izkupiček pa bo namenjen Združenju za boj proti levkemiji.

V tržaški občinski galeriji - Trg Unità 4/1 - je na ogled razstava TRST: ODISEJEVO MESTO (Tržaška leta Jamesa Joyceja). Razstava je odprta do 12. januarja po običajnem urniku.

V Galeriji Rettori Tribbio bo do 17. t. m. na ogled razstava akvarelov preminulega slikarja DYALMA STULTUSA. Urnik: 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob praznikih 11-13, ob ponedeljkih zaprto.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8) - bodo jutri, 10. t.m., ob 18. uri odprli razstavo slikarja Chrisa BOOTHJA.

gledališča

SSG - Kulturni Dom
 Slovensko stalno gledališče ponovi jutri, 10. t. m. , ob 16. uri za abonma red I Partljičevo komedijo MOJ DEDA SOCI-ALISTIČNI MRTVAK.

Gledališče ROSSETTI
 Danes, 9. t.m., ob 20.30 bo na sporedu predstava izven abonmaja LA COMMEDIA DA DUE LIRE v izvedbi gledališke skupine A.D.I.GI. Nastopajo Paolo Rossi, David Riondino in Lucia Vasini. Za predstavo je veljavna Cartateatro 2, za abonentne popust. Izkaznice niso veljavne. Predprodaja vstopnic pri blagajni UTAT v Pasaži Protti.

Od 14. do 19. t. m., bo E.R.T. predstavila A. Schnitzlerjevo delo AMORETTO. V abonmaju odrezek št. 4 A. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V torek, 21. t. m., ob 21.30 bo na sporedu enkratna izvedba koncerta kantavtorja PAOLA CONTEJA. Predstava izven abonmaja, veljavna je Cartateatro 1, za abonentne popust.

Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Izkaznice niso veljavne.

Jutri ob 18. uri bo v gledališču srečanje s P. Rossijem, D. Riondinom in L. Vasini, ki bodo predstavili ciklus lekcij o komičnem gledališču.

Gledališče VERDI

Opera in baletna sezona 1991/92
 Danes, 9. januarja, ob 20. uri (red A) premierska predstava baletne pravljice COPPELIA. Nastopali bodo Oriella Dorella, Marc Renuard in Marina Nossova. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi z naslednjim urnikom: 9-12, 16-19. Jutri, 10. t.m., ob 20. uri ponovitev za red B.

V ponedeljek, 13. t. m. , ob 18. uri bo v Avditoriju Muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27) na sporedu srečanje z Luciano Savignano. Vstop prost.

La Contrada - Gledališče Cristallo
 Od 18. januarja bo gostovala gledališka skupina Rancia s predstavo A CHORUS LINE.

menjalnica

8. 1. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1144,10	1090.—
Nemška marka	756,19	748.—
Francoski frank	221,43	218.—
Holandski florint ...	671,28	660.—
Belgijski frank	36,721	35,50
Funt šterling	2148,40	2120.—
Irski šterling	2008,50	1980.—
Danska krona	194,56	190.—
Grška dramma	6,55	6,30
Kanadski dolar	1001,20	950.—
Japonski jen	9,186	8,80

koncerti

Società dei concerti

Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 20. januarja 1992 ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil duo A. Cappelletti in B. Bekhterev.

Gledališče Verdi

Pri blagajni gledališča je v teku prodaja vstopnic za izredni koncert izven abonmaja MAURIZIA POLLINIJA, ki bo v četrtek, 30. januarja 1992 ob 20.30 v gledališču Verdi. Na sporedu bodo Debussyjeve in Beethovnovne skladbe. Koncert bodo ponovili v začetku prihodnjega leta v Milanu in v New Yorku.

Skupina Blackbirds bo nastopila v nedeljo, 12. t. m., ob 21. uri v diskoteki ODEON v Novi Gorici.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 9. januarja 1992

JULIJAN

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.39 - Dolžina dneva 8.54 - Luna vzide ob 9.38 in zatone ob 21.24.

Jutri, PETEK, 10. januarja 1992

VILJEM

PLIMOVANJE DANES: ob 5.43 najnižje -13 cm, ob 11.00 najvišje 25 cm, ob 17.33 najnižje -47 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,8 stopinje, zračni tlak 1027,6 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 91-odstotna, nebo oblačno s slabo vidljivostjo, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Disbrow, Erik Hrovatin, Matteo Perazza, Giuliano Perazza, Claudio Kucich, Massimiliano Merson.

UMRLI SO: 85-letna Clotilde Mayer, 77-letni Vittorio Crisanaz, 83-letna Lidia Tassan Zanin, 71-letna Albina Mamilovich, 84-letna Luigia Demagri, 95-letni Vittorio Ciut, 67-letni Longino Sferza, 68-letna Liliana Pregari, 91-letna Anna De Petris, 84-letna Giusppina Rivani, 88-letna Amalia Pregarz, 66-letni Albino Germek, 74-letna Antonia Frisano, 71-letni Nicolò Dolee, 87-letna Elda de Beden, 58-letni Mario Posani, 74-letni Fabio Gioseffi, 87-letni Bruno Mrach, 92-letna Maria Colombin, 94-letni Antonio Samboni.

SLUŽBA LEKARN

Od torka, 7.

do nedelje, 12. januarja 1992

Normalen urnik lekarn:
 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 828428), Milje - Mazzinijev drevored (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Largo Sonnino 4, Milje - Mazzinijev drevored 1.

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
 Largo Sonnino 4 (tel. 726835).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
 NA DOM TEL. 350505 - TRELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, prazničnična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

Sekcija VZPI—ANPI Boršt—Zabrežec priredi jutri, 10.t.m., ob 20. uri v Srenjski hiši v Borštu SPOMINSKO PROSLAVO OB 47. LETNICI VOJNIH DOGODKOV, ki so se odigrali 10. januarja 1945. Sodelujejo osnovna šola Boršt ter MePZ Slovenec—Slavec. Vabljeni.

Slovenski kulturni klub - Ul. Donizetti 3 vabi v soboto, 11. t. m. na predavanje z naslovom ZGODOVINA IN VZROKI PROPADA SOVJETSKE ZVEZE. Govoril bo univerzitetni prof. Jože Pirjevec. Začetek ob 18.30.

Zveza cerkvenih pevskih zborov priredi BOŽIČNI KONCERT v nedeljo, 12. t. m., ob 16. uri v stolnici sv. Justa v Trstu. Nastopili bodo MePZ Zvezde - dirigent Janko Ban, DPS Vesela pomlad - dirigent Franc Pohajac in vokalna skupina Ave - dirigent Andraž Hauptman. Priložnostna misel dr. Zvone Štrubelj.

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana. Jutri ob 17.30 Mississippi Masala.

EXCELSIOR - 17.30, 22.15 Terminator 2 - Il giorno del giudizio, i. A. Schwarzenegger.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.45, 22.00 I soldi degli altri, i. Danny De Vito, Gregory Peck.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Vacanze di Natale '91, kom. i. C. De Sica, A. Sordi, E. Greggio.

NAZIONALE II - 17.00, 22.15 Le comiche 2, i. P. Villaggio, R. Pozzetto.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Stravaganze bestiali, □□

NAZIONALE IV - 16.00, 22.20 Donne con le gonne, r.-i. F. Nuti, i. Gastone Moschin.

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 Robin Hood, il principe dei ladri, pust., i. Kevin Costner.

MIGNON - 16.00, 22.00 Bianca e Bernie nella terra dei canguri, risani film, prod. Walt Disney. Po filmu bodo predvajali risanko Il principe e il povero.

EDEN - 15.30, 22.10 Doppia penetrazione, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.10 Johnny Stecchino, i. Roberto Benigni.

LUMIERE - 16.00, 22.15 Scelta d'amore, i. Julia Roberts, Campbell Scott.

ALCIONE - 16.30, 22.00 Fino alla fine del mondo, r. Wim Wenders, i. William Hurt, Solveig Dommartin, Jeanne Moreau.

RADIO - 15.30, 21.30 Esperienze erotiche di giovani donne, porn., □□

razna obvestila

Odbor sekcije VZPI-ANPI Prosek-Kontovel obvešča, da bo ob 48. obletnici obešanja mladega partizana Marjana STOKE položila venec v Štorjah pri Sežani v soboto, 11. t. m., ob 11. uri.

K Marku in Luciji je včeraj pokukala mala

IVANA

presrečnima staršema in novorojenki želimo vse najlepše

TKB - ejevci

čestitke

Danes slavi SARA iz Križa 18 let. Vse najboljše ji želijo mama Ani, oče Stojan, brat David ter noni Pierina in Lina.

Nikolaju se je pridružil bratec PETER. Vse najboljše mu želita družina Kovačič in nonka Tonka.

mali oglasi

PRODAM ritmo 105 TC, črne barve, letnik '81. Tel. ob uri obedov na tel. št. (0481) 78052.

PRODAM diatonično harmoniko. Tel. (0481) 391209.

AVTOMOBIL Fiat 126 v dobrem stanju prodamo za 800.000 lir. Telefon 421508 13. — 13.30.

FIAT 126 prodam, prevoženih 32.000 km. edina lastnica. Telefon 231355 ob večernih urah.

NUĐIM pomoč na domu enkrat ali dvakrat tedensko. Tel. 229574.

STANOVANJE v središču Opčin dajemo v najem za urad. Tel. 421508 od 13. do 13.30.

DAJEMO v najem trgovino jestvin, sadja in zelenjave, trafika in drogerija. Tel. 229157.

MLAD MOŽ, dobra volja do dela, specialist pri rezanju trt, sprejme službo pod vsakim pogojem. Tel. (003866) 58806.

MLAD MOŽ, dobra volja do dela, izkušen v vsakem delu na polju ali kot zidarski pomočnik, prost ob četrtkih in nedeljah, sprejme službo po dogovoru. Tel. št. (003866) 33624.

GOLF 1300, bele barve, letnik '82 po ugodni ceni prodam. Tel. (040) 226548.

PRODAM pohištvo za spalnico, belo lakirano, z ogledali, staro dve leti. Cena 2.500.000 lir, (postelja, omara in dve komodi). Tel. 225791 po 20. uri.

PRODAM bojler Vailand na plin za 500.000 lir. Tel. št. 225791 po 20. uri.

PODARIM fiat 124 sport coupe v dobrem stanju tistemu, ki plača samo nove gume. Tel. 251005 v večernih urah.

UNIVERZITETNA študentka nudi lekcije iz nemščine in italijnaščine. Tel. 251005.

PRED DNEVI se je izgubila psička svetlorjave barve z nizko dlako, sliši na ime Lili. Najditelj naj tel. na št. 567845 ali 51236.

KMEČKA ZADRUGA MILA obvešča, da je v teku vpisovanje za semenjski krompir. Tel. (0481) 78072 - Doberdob.

Našo družino je osrečila

IVANA

Mami Luciji in očetu baritonu Marku iskrene čestitke, mali štručki pa obilo vsega naj - najboljšega Tržaški oktet

prispevki

V spomin na Ivanko Bukavec por. Rupel darujejo mož Franc in hčeri ter nosilci krste 500.000 lir za FC Primorje.

V spomin na drage svoje daruje Štefanija Kalc 20.000 lir za podporno Pogrebno društvo v Bazovici.

V spomin na Zofkinega moža in Veronikinega očeta darujejo telovadne prijateljice z Opčin 65.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na pok. Marijo Škabar darujeta Srečko in Maruška Škabar 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na teto Marijo Škabar darujeta Isa in Sergio Mlastsch 100.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Julka Meden daruje 50.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

Marija Tance (Sesljan 6/B) daruje 30.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

V spomin na sestro Ido in brata Izidora Cotič daruje brat Ferdinand Cotič 100.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

Prenova KPI - Zahodni Kras daruje 100.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

Pred dnevi bi praznoval 36. rojstni dan Gabrijel Husu s Proseka. Ob tej priliki darujejo starši 50.000 lir za družinama Vida Cossutta daruje 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Pepija Bogatca darujeta sinova Mario in Angelo z družinama 100.000 lir za MPZ Vesna in 100.000 lir za ŽPZ Vesna.

Pierina in Livio Sosič z družino darujeta 50.000 lir za MPZ Vesna in 50.000 lir za ŽPZ Vesna.

Lucija in Ida Semec darujeta 30.000 lir za MPZ in 30.000 lir za ŽPZ Vesna.

Namesto cvetja na grob Marije Emili vd. Škabar darujeta Lucina in Ančko 15.000 lir za DPZ Vesna.

Odbor Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje - Občina Dolina daruje 800.000 lir za vzdrževanje spomenikov v dolinski občini, 200.000 lir za Sklad Mitje Čuka in 200.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Darujte v sklad

Mitje Čuka

AMERIŠKI DOLARJI

FUNT ŠTERLINGI

NEMŠKE MARKE

ŠVICARSKI FRANKI

FRANCOSKI FRANKI

YEN

Naložbe v HRANILNA PISMA bančnega zavoda Crt pomeni doseči višji donos in možnost izbire med novimi Hranilnimi pismi v tuji valuti s sledečimi značilnostmi:

• zapadlost 18 mesecev

• zmanjšani davčni odtrgljaj na 12,5%

• različna obrestna mera glede na izbrano valuto

• večji donos ob pozitivnih nihanjih pri menjavi

Pojasnila pri vseh okencih Crt.

ert

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

VEDNO KONKRETNI ODGOVORI

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
 TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
 Agencija Domjo 831-131
 Agencija Rojan 411-611
 Filiala Cedad 0432/730-314

Pred filmsko premiero Hamleta v Parizu
Režiser Franco Zeffirelli
o svojih željah in načrtih

Zdi pa se, da računa na nadvse pohvalne ocene v Cahiers du cinema in v Le Mondu. Prav pred kratkim je izjavil, da bi rad delal v novi operi - pariški Bastille, čeprav meni, da je tam še preveč nereda in da je bilo škoda zapustiti Opero-Garnier.

Premiera novega filma je bila tudi priložnost za razgovor z novinarji, ki jim je zaupal, da bi se za nekaj časa rad umaknil, se zaprl v hišo s svojimi psi. Rad bi sanjal, bral, pisal, razmišljal o krizi, ki jo prinaša sodobnost, o spremembah, ki jih še nismo razumeli in sprejeli, o neizbežnem spopadu z arabskim svetom. »Ko pa ne bi delal, bi se polenil, postal bi nevrasteničen,« je dodal, preden je spregovoril o svojih načrtih.

Za začetek prihodnje sezone v Scali pripravlja Don Carlosa, za sezono 1993 načrtuje Tristana za newyorški Metropolitan, za poletje 93 »veliko« Aido za veronsko Arena. Intenzivno pripravlja tudi film o slavni pevki Marii Callas, ki naj bi jo igrala Angelica Huston. Film naj bi začeli snemati že jeseni v Parizu, morda pa bo še prej posnel Shakespearovo komedijo Mnogo hrupa za nič. Zdi se, da je veliko slavnih igralcev zainteresiranih za projekt, vendar se bo komedije lotil samo, če bo lahko sestavil zares »nor igralski ansambel«.

Na sliki: Franco Zeffirelli pred dvema letoma v Metropolitano ob premieri Mozartovega Don Giovannija

PARIZ — Včeraj so v Franciji predstavili Hamleta, zadnji film Franca Zeffirellija, ki je že doživel lep uspeh v Angliji, kar pa še ne pomeni, da ga kritiki ne bodo raztrgali. Francois Forestier je v strokovni reviji Premiere že izjavil, da je film »uspavalen«, za Denisa Parenta v reviji Studio Magazin je enostavno »dolgočasen«. Režiserja take izjave preveč ne razburjajo, saj ne bi bilo prvič, kot sam pravi.

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Iz brskanja po revijah

NAŠ ZBORNIK

Naš zbornik je, kakor je znano, glasilo Društva za pomoč duševno prizadetim Slovenije. Pred nami je zadnja, 4. številka za leto 1991. Kot je običajno za to glasilo, značilna osnovna, prava prava že glavna tema, tokrat obravnava Varstveno-delovne centre.

O delu in njegovem pomenu nasploh ter specifično v zvezi s prizadetimi osebami nas v uvodnih besedah seznanja Jan Ulaga. Posebej poudarja pomen delavnic pod posebnimi pogoji, vendar se ob tem sprašuje, kje so prizadeti, ki se ne poslužujejo možnosti delavnic. Delavnice namreč obiskuje le 700 oseb od 3000-4000 prizadetih, kolikor jih ocenjujejo za Slovenijo.

Kdor ima opravka s podobnimi vprašanji pri nas, ve, da tudi med zamejskimi Slovenci ni nič drugače. Možnosti, ki jih imajo prizadeti za integracijo in življenje v družbi, Slovenci pri nas ne izkoriščamo do kraja in razpoložljiva mesta prepuščamo italijanskim soobčanom.

Seveda sledijo tem programskim besedam še pričevanja s »terena«. Med njimi nekatera iz naše bližine, kakor je poročilo Jelke Škerjanc, odgovorne za delavnice pod posebnimi pogoji iz Kopra. Zanimiv je tudi opis izkušenj pri ustanavljanju podjetja za usposabljanje in zaposlovanje prizadetih oseb. Podjetje z imenom Zelva je začelo delovati v Zalogu pri Ljubljani. Na obrtnem sejmu v Celju so igrače, ki so jih izdelali pri Zelvi, že prejele spodbudno bronasto plaketo.

O likovnem izražanju oseb z motnjo v duševnem razvoju piše Crtomir Frelih, o Glasbi za vsak dan pa Alenka Golob. Oba zapisa sta izredno dragocena za vse, ki skrbijo za prizadete. V rubriki Širom po svetu posveča Naš zbornik stran Skladu Mitja Čuk in posebej njegovemu novemu glasilu Škrat. Zbornik seveda dopolnjujejo prispevki in likovni izdelki otrok iz

šol in delavnic. Enega od linorezov učencev iz posebnih šol in delavnic pod posebnimi pogoji tudi objavljamo.

OTROK IN DRUŽINA

Zadnja številka revije za družinsko in družbeno vzgojo Otok in družina za leto 1991 nosi številko 12 in na naslovnici božičnemu času primerno ilustracijo. Med najbogatšimi so rubrike Aktualno, Branje in razvedrilo in Pozdravljeni, otroci! Veliko zanimivega branja pa odkrijemo tudi v ostalih rubrikah, ki se posvečajo zdravju, šoli in vrtcu, družini in vprašanjem bralcev. Uvodnim besedam odgovorne urednice Biserke Marolt-Meden sledijo Novoletne želje izpod peresa Manca Košir skupaj s prodorno mislijo, da bi bilo v novem letu vsem dano izrekat dobre besede, ki čarajo: hvala, prosim, dober dan...

Iz pogovora s Francem Imperlom, namestnikom slovenskega ministra za

zdravstvo, lahko izvemo, kakšne bodo smernice družinske politike v novi državi. Sestavek nosi naslov Družina jutri, z intervjuvancem pa se je pogovarjala Biserka Meden. Med drugim se v pogovoru dotikata tudi problema materinskega doma v Ljubljani. Temi realizacije materinskega doma pa se v naslednjem zapisu posebej posveti Neva Zeleznik.

Otroci v kriznih situacijah je naslov članka, ki ga dr. Anica Kos nadaljuje iz prejšnje številke. Gre za čustvene motnje več vrst, ki se pojavljajo pri otroku, ki živi v okolju, iz katerega se poraja stres. Dr. Kosova poudarja, kako lahko okolje samo največkrat veliko naredi za otroka, razen v primerih, ko je zaradi dolgotrajnosti učinkovanja stresa in motnje potrebna pomoč strokovnjakov za duševno zdravje. »Na obisku« je bila tokrat odgovorna urednica pri našem Skladu. Dokaj izčrpno poročilo, ki je s slikami našlo prostor na dveh straneh, prikazuje tudi ta del zamejske resničnosti osrednji Sloveniji.

Pedagoginja Marja Stojin se v rubriki o šoli ukvarja z glasbenim poukom, ki je lahko (celo) prijeten... Ob obisku na šoli v Gorenji vasi jo je posebej pritegnili otroški pevski zbor: mali pevci so bili spontani in sproščeni. Že ob tem uvodu bi se mogli mnogi starši in pedagogi pri nas zamisliti. V nadaljevanju Marja Stojinova še ugotavlja, da so otroci prišli na oder in zapeli, ne zaradi nastopa ampak kar tako, ker so se pri tem zabavali in uživali, ne pa stali kot olesneli.

V rubriki Vi sprašujete, mi odgovarjamo je posebej zanimiv odgovor Bena Lavrina na temo Pogovori z mladostniki. Ob člankih, ki smo jih podrobneje navedli, bo pazljivi bralec našel prav gotovo še veliko zanimivega. Odmerjeni prostor pa nam ne dovoli, da bi opisali vse, kar je v reviji zapisano.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Unomattina
10.00 Jutranji dnevnik
10.05 O gospodarstvu
10.25 Nanizanki: Supernonna - Supernonna e la festa in costume, 11.05 Provaci ancora Harry, vmes (11.00) kratke vesti iz Milana
11.55 Vreme in variete Piacere Raiuno, vmes (12.30) kratke vesti
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Variete: Piacere Raiuno
14.30 Otroški variete
15.00 Aktualnosti: Primiissima, 15.30 Cronache italiane
16.00 Mladinski variete: Big!
18.00 Kratke vesti
18.05 Dok.: Moj Mozart
18.40 Dok.: Kvarkov svet
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.40 Variete: Crème Caramel (vodijo Pippo Franco, O. Lionello, Pamela Prati)
22.45 Dnevnik
23.00 Nanizanka: Poliziotti in città - Un ispettore sotto inchiesta
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Rubrika opolnoči
1.10 TV film: Charlotte (r. Franz Weisz)

RAI 2
6.55 Nanizanke in risanke
8.45 Ne samo o kmetijstvu
9.00 Dok.: Viaggetto sul Po
10.10 Film: Il bambino e il grande cacciatore (pust., ZDA 1980, i. W. Holden)
11.50 Kratke vesti
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Gospodarstvo
13.25 Rubrika: Nonsoloneo
13.50 Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara
15.35 Rubrika o lepoti, Kronika v živo, Diogenes
17.25 Kratke vesti iz Milana
17.30 Aktualno: Bellitalia
17.55 Glasba: Rock café
18.05 Športne vesti
18.20 Nanizanka: Miami Vice
19.10 Nad.: Beautiful
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Film: Betrayed - Tradita (dram., ZDA 1988, r. C. Costa Gavras, i. Debra Winger, Tom Berenger)
22.35 Aktualno: Pred nanizanko Scoop
23.15 Nočni dnevnik
23.30 Košarka (pokal prvakov)
0.15 Vreme in horoskop
0.20 Glasba: Rock café
0.25 Film: Fuochi nella piana (vojni, Jap. 1959)

RAI 3
12.00 Krožek ob 12. (vodi Romano Battaglia)
12.05 Kratke vesti iz Milana
14.00 Deželne vesti
14.30 Popoldanski dnevnik
14.45 Dok.: Človek in okolje, 15.15 Gozd se prenavlja
15.45 Tedenski pregled amaterskega nogometa, 16.05 ženska košarka
17.00 Popoldan na 3. mreži
17.45 Pregled tujega tiska in televizije: La Rassegna
18.00 Dok. oddaja: Geo
18.45 Derby in vreme
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Varieteja: Il portalelettere (Piero Chiambretti), 20.05 Blob. Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30 Aktualno: Samaracanda (vodi Michele Santoro)
23.30 Dnevnik
23.35 Kulturni tednik: On-off (vodi Antonio Leone)
24.00 TG 3 posebnosti: Reportaža
0.45 Dnevnik in vreme
1.10 Filmske novosti
1.20 Variete: Fuori orario
2.00 Nočni spored

TV Slovenija 1
8.20 Video strani
8.30 Spored za otroke: Glasbena odd. Zlati cekin
10.00 Šolska TV: Nekoč je bilo življenje, 10.25 Einsteinova dinamika, 11.00 Angleščina
11.20 Video strani
13.30 Dnevnik
13.40 Napovednik
14.50 EP v košarki: Smelt Olimpija-Hapoel
16.25 Poslovne informacije
16.30 Poročila
16.35 Slovenska kronika
16.45 Spored za otroke in mlade: nad. Telovadka, 17.10 Živ Žav
18.10 Svetovalno, izobraževalna oddaja: Že veste
18.45 Risanka in Napovednik
19.00 Žarišče
19.30 Dnevnik, vreme in šport
20.05 Nanizanka: Razrednik
20.35 Maja vam predstavlja
21.40 Tednik
22.35 Dnevnik, vreme in šport
23.00 Poslovna borza
23.10 Napovednik
23.15 Sova, vmes nan. Pravica iz teme in nadaljevanka Ne za peni več, ne za peni manj
0.50 Video strani

TV Koper
13.00 Športne oddaje
14.40 Nadaljevanki: Rayanovi, 15.20 Amandoti
16.00 TV Novice
16.10 Otroški program: Čarobna svetilka, vmes risanke Baba Malu in nanizanka Družina... recimo ji tako
17.00 Film: Peklenski planet (krim., ZDA 1977)
18.30 Studio 2
18.50 Odprta meja
19.00 Dnevnik - Vsedanes
19.25 Nad.: Rayanovi
20.30 Aktualno: Meridiani
21.10 Glasbena odd. v živo: Juke box, vmes dnevnik
23.20 Športna rubrika

TV Slovenija 2
15.55 Sova, vmes nanizanka Pravica iz teme in Glasba skozi čas
17.40 Euroritem (26. del)
18.00 Regionalni programi
19.00 Videolestevica
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik RAI
20.05 Umetniški večer: drama Katika iz Heilbronna (H. Von Kleist)
22.05 Video strani

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Dopisnice z najbližnjega vzhoda; 8.40 Orkestri; 9.00 Evergreeni; 9.30 Beležka; 9.40 Dvajset minut z...; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Radijska priredba: Odiseja; 11.45 Melodije; 12.00 Skozi tančico molka; 12.20 Lahka glasba; 12.40 Revija ZCPZ: MePZ Repentabor; 12.50 Orkestri; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Arhipelag Goli; 15.45 Orkestri; 16.00 Mi in glasba: Zbori Marija Kogoj; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Četrtna srečanja; 17.40 Mladici val; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.15 Iz naših sporedov; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.00 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmev; 11.30 Pregled domačega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslovne informacije; 14.30 Iz tujega tiska; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 17.05 Studio ob 17.00; 18.35 Varnostna kultura; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtni večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Nokturno.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radio Slovenija; 10.35 Prenos Vasa 202; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na bellem; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.00 Simfonija zvezd, horoskop; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Glasba je...; 9.35 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine: ideje, recepti in nasveti; 11.00 Sanje o počitnicah; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Popoldne ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Kulturni koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.40 Kantavtorji; 18.00 Spomin iz Italije; 18.45 Jaz glasba; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja - Dobro jutro z Majdo; 17.30 The story of...; 21.00 Radio ga ga.

CANALE 5
7.00 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nan.: Arnold, 9.00 Alice
9.35 Film: Luce nella piazza (kom., ZDA 1962, r. Guy Green, i. Olivia De Havilland, Rossano Brazzi)
11.50 Kviz: Il pranzo è servito (vodi Claudio Lippi)
12.40 Canale 5 News
12.45 Variete: Non è la RAI (vodi Enrica Bonaccorti)
14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.00 Kvizi: OK il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 18.45 La ruota della fortuna, 19.45 Il gioco dei 9, vmes (19.40) News
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.40 Kviz: Telemike (vodi Mike Bongiorno)
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Canale 5 News
1.05 Striscia la notizia
1.20 Nanizanka: New York New York
2.15 Nočni spored

RETE 4
8.00 Dober dan, prijateljica
8.05 Nadaljevanke: Così gira il mondo, 8.30 La mia piccola solitudine, 8.55 La valle dei pini, 9.40 Una donna in vendita
10.35 Kviz: Cari genitori
11.35 Nad.: Stellina
12.35 Otroški variete
13.35 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
13.45 Nadaljevanke: Sentieri (i. Gil Rogers), 14.40 Senfiora, 15.10 vendetta di una donna, 15.40 Tu sei il mio destino, 16.20 Cristal, 17.25 Febbre d'amore, 18.00 Dottor Chamberlain, vmes TV 4 vesti
18.30 Kviz: Gioco delle coppie
19.05 Nad.: Primavera
20.00 Variete: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi)
20.30 Film: Il Bounty (pust., ZDA 1983, r. Roger Donaldson, i. Mel Gibson)
23.10 Film: Picnic (kom., ZDA 1955, r. Joshua Logan, i. William Holden, Kim Novak)
1.25 Naniz.: Marcus Welby
2.310 Spored non stop

ITALIA 1
6.30 Otroška variete: Ciao Ciao in risanke
8.30 Odprti studio
9.05 Nanizanke: SuperVicky, 9.30 Chips, 10.30 Magnum P.I., nato vreme
11.30 Odprti studio
11.45 Varieteja: Mezzogiorno italiano (vodi G. Funari), 13.45 Benny Hill Show
14.15 Nan.: Don Tonino - Don Tonino e il regno dell'orrore (i. Andrea Roncato, Gigi Sammarci)
16.30 Nanizanke: Il mio amico Ultraman - L'audizione, 17.00 Quelli della pallotola spuntata, 17.30 A-Team - L'esca
18.30 Odprti studio
19.00 Nanizanka: MacGyver - Sogni mortali
20.00 Variete: Benny Hill Show
20.30 Film: Licenza di guida (kom., ZDA 1988, r. Greg Beeman, i. Corey Haim)
22.30 Film: Taxi driver (dram., ZDA 1975, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro, Jodie Foster)
0.30 Odprti studio in šport
1.05 Nočni spored

ODEON
13.00 Risanke
15.30 Nad.: Happy end
16.30 Film: Il sospetto (krim., 1941, r. Alfred Hitchcock, i. Cary Grant, Joan Fontaine, Sir Cedric Hardwicke)
18.00 Nad.: Rosa selvaggia (i. Veronica Castro)
19.30 Risanke
20.00 Dok.: Človek in zemlja (krim., 1985, r. Bryan Forbes, i. Roger Moore, Rod Steiger, Elliott Gould)
20.30 Film: A faccia nuda (krim., 1984, r. David Winters, i. Cameron Mitchell)

TMC
8.30 Dok.: Prijateljska narava
9.00 Nanizanki: Le spie, I gornji di Brian
11.00 Nad.: Vite rubate
11.45 Variete: A pranzo con Wilma
12.30 Nan.: Doris Day Show
13.00 Dnevnik in šport
14.00 Variete: Ottovolante
14.35 Risanke: Snack
15.30 Aktualno: I.T. - Televizijska srečanja

17.45 Dok.: Yes I do
18.00 Film: I tre di Ashiya (dram., ZDA 1964, i. Yui Brynner)
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Quattro omicidi in 48 ore (krim., Fr. 1990, r. Claude Bernard, i. Michael Brandon)
22.15 Variete: Festa di compleanno (vodi G. Cinquetti)
23.20 Vesti: TMC News
23.40 Avtomobilizem: Pariz-Capetown
23.50 Rubrika: Snežni planet
0.30 Film: Adolescenza torbida (dram., Meh. 1950, r. Luis Buñuel)
2.10 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI
10.45 Telefriuli non stop
14.00 Nanizanki: Primus, 15.30 Il mio amico Bottoni
16.00 Kratke vesti in risanke
17.00 Nan.: Pattuglia recupero
18.05 Nad.: La padroncina
19.00 Večerne vesti
19.30 Nanizanka: Provaci ancora Lenny
20.00 Rubrika: Belo & Črno
21.30 TV film: Il colpo (krim., It. 1988, 3. del)
22.45 Nočne vesti
23.15 Rubrika: Led in sneg

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Pogovori za obnovo koalicije so nasledli na čer Različna stališča med KD in PSI o dokončanju blagovnega terminala

Torkovo srečanje predstavnikov sedmih strank za obnovo upravne koalicije in razrešitev krize na občini ni prineslo pričakovane rešitve. Potem ko so že pred časom z odločitvijo, da o lokaciji šole za financiranje razpravlja posebna komisija, odpravili, vsaj začasno, glavni kamen spotike, je bila sklenitev sporazuma o novem sodelovanju videti precej blizu. V resnici pa se je na torkovem srečanju vnovič zapletlo predvsem glede vprašanja dograditve tovornega postajališča (avtoporta) in pa tudi glede gradnje zahodne obvoznice.

Stališča zlasti glede avtoporta so tako različna, zlasti med socialisti in krščanskimi demokrati, da bodo morali temu vprašanju nameniti še vsaj eno srečanje. Najbrž se bo to zgodilo že v petek ali pa v ponedeljek.

Socialisti zagovarjajo potrebo, da se ta objekt čimprej dogradi ob upoštevanju prvotnega načrta in prvotne zamisli namembnosti objekta, krščanski demokrati pa vztrajajo na potrebi po reviziji načrta. Današnje potrebe in možnosti bodočega razvoja so bistveno drugačne od projekcij, ki so jih izdelali ob zasnovi načrta. Treba je zato, tudi z angažiranjem gospodarskih operaterjev, celoten načrt ponovno pregledati.

Manjše stranke se v glavnem strinjajo s stališčem KD. Da bi bila zadeva še bolj zapletena, so bile, kakor je slišati, tudi glede avtoporta že sprejete določene rešitve in izbire, menda mimo organov, ki so za to pristojni. Zgodilo se je menda nekaj podobnega, kakor v zadevi šole za financiranje.

Prav vrsta nejasnosti, je bila torej razlog za dodatno zaostrenost med socialisti in krščanskimi demokrati in je botrovala odločitvi, da se do naslednjega srečanja, ki bo predvidoma v petek ali ponedeljek, razčistijo tudi te nejasnosti.

Predvsem bo treba tačas zvedeti, kako daleč in v kakšno smer so menda šle pobude tistih, ki so zadevi stregli v prvi osebi. Ob tem velja zabeležiti še ugotovitev: razprava o avtoportu na torkovem srečanju sploh ni bila predvidena, dejansko pa so pogovori obtičali v slepi ulici prav glede tega vprašanja.

Sprva je sicer kazalo, da bo težko premostiti tudi zelo različna stališča glede zahodne obvoznice. Prav te dni je namreč prišla vest, da je Dežela dala, čeprav pogojno, v zakup dela za gradnjo omenjene ceste. Zmagalo je podjetje Cosma iz Vicenze.

Ob tem je zanimiva ugotovitev, da nihče, še najmanj pa občinski svet ni bil seznanjen z drugim načrtom, ki naj bi, vsaj tako zagotavljajo, upošteval številna priporočila glede varstva okolja in smotne izrabe prostora. Zakup del je bil tako oddan pogojno. To pomeni, da si mora podjetje, pred začetkom del, oskrbeti dovoljenje občine in druga soglasja.

To oviro so premostili tako, da so na sestanku predstavniki strank sprejeli skupno izjavo v kateri izražajo soglasje o potrebi po čimprejšnji realizaciji prometne ureditve, zlasti kar zadeva dostop v mesto. Vsekakor je izdaja gradbene koncesije pogojena s stališčem občinskega sveta. Iz izjav, ki jih je bilo slišati, naj bi načrt, ki ga je pripravilo podjetje COSMA in ki ga je Dežela izbrala med dvaindesetdesetimi, upošteval priporočila o varstvu okolja in drugih negativnih posledicah na teritorij. Tako po splošnih zagotovilih. Škoda le, da nihče od sogovornikov na torkovem srečanju, še manj pa od občinskih svetovalec, "uradno" načrta ni videl.

Tako torej, razprava se nadaljuje v starem tonu. Časa za morebitni dogovor, na katerega zaenkrat vsi računajo, je še nekaj, sicer ne veliko. Občinski svet naj bi se sestal 23. ali 24. t.m. Tri dni zatem pa poteče rok za obnovo uprave.

Ogorčene reakcije na sestrelitev helikopterja Poskus izničiti napore za mirno rešitev krize

Sestrelitev helikopterja opazovalcev Evropske skupnosti na Hrvaškem, ki jo ni mogoče opredeliti drugače kakor hladnokrvni umor in namerno provokacija, je že v torek, še bolj pa včeraj, tudi na Goriškem povzročila odločne in ogorčene reakcije. Pokrajinski odbor je včeraj, na svoji seji, izglasoval ostro resolucijo v kateri izraža zaprepačenost in obsoja tragično dejanje, ki dokazuje obstoj načrta, ki naj oteži iskanje sporazumne rešitve krvavega spopada med Srbijo in Hrvaško.

Pokrajinski odbor se klanja spominu žrtev, ki so padle med plemenito nalogo poskusa uveljavljanja argumentov miru nad sovraštvom in nasiljem ter izraža solidarnost prebivalstva Goriške z italijanskimi obojenimi silami, ki so tudi v tem primeru, kakor večkrat v zadnjih letih, plačale težak krvni davek v zaščito miru in mednarodne varnosti.

Pokrajinski odbor zahteva od italijanske vlade in predstavnikov EGS, da odločno nastopijo v odnosu do Srbije, ki nosi v celoti odgovornost in zahtevajo izčrpna pojasnila in ugotovijo krivce.

Ob koncu pokrajinski odbor poudarja potrebo po nadaljevanju mirovnih prizadevanj ob upoštevanju smernic mednarodne skupnosti in pričakovani prizadevanj narodov. Tako stališče je pokrajinski svet soglasno odobril že junija lanskega leta in se med drugim zavzel za čimprejšnje priznanje Slovenije in Hrvaške.

Tako pokrajinski odbor. Pokrajinski tajnik DSL Maurizio Salomoni pa nam je včeraj dostavil krajšo solidarnostno izjavo, ki se glasi:

"Goriška federacija DSL izraža solidarnost družinam padlih oficirjev in podoficirjev, ki so izgubili življenje pri Varaždinu, med opravljanjem mirovne naloge.

Ta dogodek potrjuje, da so na delu sile, ki si prizadevajo za izničenje mirovnih prizadevanj na Balkanu.

DSL zahteva da se ugotovijo odgovornosti za to kriminalno dejanje in da se krivci kaznujejo. Istočasno si je treba dodatno prizadevati za urditev premirja in zajamčiti popolno varnost opazovalcem EGS in vojaškim spremljevalcem. Prizadevati si je treba da bo prevladal sporazum nad slepo uporabo orožja."

Rešen spor glede odlaganja odpadkov iz tržiške občine

Odpadke iz območja tržiške občine bodo od danes dalje ponovno vozili v odlagališče pri Krminu. Včeraj so namreč ugodno razrešili spor, ki je nastal tik pred koncem leta, ko so predstavniki tržiške občine, ki upravlja odlagališče Pecol dei Lupi, do nadaljnega prepovedali dovažanje odpadkov iz Trziča, navajajoč pri tem razlog, da je treba urediti dovoljenje.

Včeraj je konzorcij, ki je dejanski lastnik omenjenega odlagališča tudi pisno obvestil tržiško županstvo, da je "nesporazum" rešen. Odgovor je poslalo tudi deželno odborništvo, čeprav z osem-dnevno zamudo.

Tržiška občina je te dni našla začasno rešitev, tako da je odpadke vozila v Tapogliano, vendar imajo tudi tu kopico nerešenih vprašanj. Odlagališče je zasičeno. Pričakujejo sicer, da bo dežela že v kratkem dala soglasje za uredi-

tev novega, oziroma dodatnega odlagališča.

Proti koncu leta pa naj bi uredili tudi odlagališče pri Romansu.

Drevi angleški film »Edvard II«

V okviru ciklusa filmskih prireditvev Gorica kinema bodo drevi v kinodvorani Vittoria, ob 20.45, predvajali delo Edvard II angleškega režiserja Dereka Jarmana. Film so prikazali na zadnjem Benškem festivalu.

Film pripoveduje zgodbo znane angleškega vladarja, ki se vdaja razuzdanemu življenju z ljubljnim prijateljem Gavestonom, pri tem pa pozablja na ženo Izabelo in tudi na vladarske dolžnosti. Ko ga vržejo s prestola v ječo in čaka na smrt, začne razmišljati o vzrokih, ki so ga privedli v nesrečo.

Slovenska ministrska delegacija v Sovodnjah pri naših obrtnikih

Gospodarska delegacija slovenske vlade se je včeraj popoldne v okviru svojega celodnevne obiska pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju mudila tudi v Sovodnjah. Podpredsednik vlade za gospodarstvo Ocirk, ministri za malo gospodarstvo Brezar, za industrijo Rejc in za Slovence po svetu Dular so tu s svojimi spremljevalci lahko nekoliko spoznali predvsem naše obrtništvo.

Ugledni gostje so se najprej ustavili v podjetju Franca Caudka, ki proizvaja kovinska ohišja za tekstilne stroje in nudi zaposlitev več kot 20 ljudem. Nato so šli še do županstva, kjer jim je v sejni dvorani občinskega sveta izrekel dobrodoščilo župan Vito Primožič,

v imenu obrtniške sekcije SDGZ pa jim je spregovoril načelnik Bogdan Butkovič.

Butkovič je povedal, da je slovenskih obrtnikov v Furlaniji-julijski krajini skoraj tisoč, njihova dejavnost pa da je pretežno servisna. Govoril je o možnostih sodelovanja z obrtniki iz Republike Slovenije in se v tem smislu zavzel, da bi nova slovenska zakonodaja, pa tudi novi sporazumi med Slovenijo in Italijo odpravili omejitve, ki so doslej takšno sodelovanje ovirale. Butkovič je predlagal, da bi za okrepitev sodelovanja Obrtna zbornica Slovenije in SDZ ustanovila stalno posvetovalno komisijo, ki bi posredovala slovenskim gospodarskim oblastem

ustrezne predloge. Po postanku v Sovodnjah je ministrska delegacija nadaljevala pot v Špeter Slovenov, kjer si je ogledala tovarno Hobles in nekoliko spoznala probleme slovenskega industrijskega podjetništva, obisk pa se je zaključil z večerjo pri znanem slovenskem gostincu Jožku Sirku na Suidi pri Krminu.

Na sliki (foto Breclj): načelnik obrtnikov Butkovič pozdravlja goste.

Nocoj nastop dua Hae Sun Kang/Kudela

V okviru sporeda večernih koncertov društva R. Lipizer, bosta drevi v Verdijevem gledališču ob 20.30 nastopili violinistka Hae—Sun Kang in pianistka Irene Kudela. Na sporedu bodo skladbe Dvoržaka, Janačka, Prokofieva in Wienavskega. Hae—Sun Kang je zmagovalka prvega mednarodnega violinskega natečaja R. Lipizer, leta 1982.

kino

Gorica

VITTORIA 20.45 »Edvard II«. Film v okviru ciklusa Gorica kinema.

CORSO 17.15-22.00 »Le comiche II«. P. Villaggio in R. Pozzetto.

VERDI Danes 20.30 koncert. Jutri 17.00-22.00 »Robin Hood — principe dei ladri«.

Tržič

COMUNALE Zaprtlo. EXCELSIOR 17.30-22.00 »Terminator II — il giorno del giudizio«.

Nova Gorica

SOČA 20.00 »Barva denarja«. SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Ime rože«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al Giardino — dr. Baldini — Korzo Verdi 57 — tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Centrale — Trg Republike 26 — tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

Lekarna pri jezeru — Al Lago — Vrtna ulica /Via Giardino 2 — tel. 78300.

pogrebi

Danes, 9.30 Ernesta Perigoi vdova Bigri namizni in splošne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče, 11.10 Eugenio Gregoretti iz bolnišnice Janeza od Boga v Trzič, 12.00 Elvira Spangher vdova Goldi, krsto pripeljejo iz Vidma na glavno pokopališče, 12.45 Maria Bullo vdova Tomadoni iz hiše žalosti v ulici sv. Klare 14 v Krmin, 13.15 Giovanna Lorenzutti por. Russi iz splošne bolnišnice v Škocjan ob Soči, 13.15 Adriana Nadalutti iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Justa, nato v Premariacchio.

ADDRESS BUS

Poberaj Alessandro

- ELEKTRONSKI RAČUNALNIKI
- TISKALNIKI
- TELEFAX
- OPREMA ZA URADE

GORICA - Ulica del Fanti, 17
Tel. 0481/536056

V minulem letu znatno upadel promet na vseh mejnih prehodih na Goriškem

V letu 1991 se je število prehodov čez italijansko-jugoslovansko oziroma slovensko mejo na Goriškem znatno zmanjšalo. Po podatkih, ki nam jih je posredovala italijanska obmejna policija, se je mednarodni promet s potnimi listi zmanjšal približno za četrtno, malobmejni promet s prepustnicami pa za 15 odstotkov. Zanimivo je, da so zabeležili približno enak padec tako pri italijanskih kot pri tujih državljanih, bodisi pri vstopih v Italijo kot pri izstopih.

Prav gotovo je treba glavne vzroke za ta pojav iskati v vojni, ki je najprej prizadela Slovenijo, potem pa še Hrvaško, kjer še danes divja. Delno pa je treba padec prometa po vsem sodeč pripisati tudi gospodarski krizi, ki je v večji ali manjši meri zmanjšala kupno moč državljanov vseh republik na območju bivše Jugoslavije.

Najbolj nazorno vse te premike prikazujejo razpredelnice, ki nam jih je posredovala goriška obmejna policija.

MEDNARODNI PROMET (potni listi)		leta 1990	leta 1991	spremembe
italijanski drž.	izstopi	2.562.605	1.887.020*	-26%
	vstopi	2.392.755	1.846.588	-23%
tuji državljani	vstopi	1.286.045	955.568	-26%
	izstopi	1.231.899	925.543	-25%
MALOOBMEJNI PROMET (prepustnice)		leta 1990	leta 1991	spremembe
italijanski drž.	izstopi	2.230.264	1.905.556	-15%
	vstopi	2.232.317	1.895.810	-15%
tuji državljani	vstopi	1.767.542	1.500.288	-15%
	izstopi	1.740.572	1.487.043	-15%

Prometna nesreča v Dolu

Državna cesta skozi Dol je bila sinoči nekaj po 21. uri zaprta dobre pol ure za promet. Med Gabrijami in Devetaki se je namreč zgodila težka prometna nesreča. Ranjen je bil 32-letni Alberto Giralico, ki je z alfo sud silovito trčil v drevo. Iz razbitin so ga izvlekli gasilci - kolegi. Ponesrečenec, ki se bo zdravil mesec dni, je namreč funkcionalni gasilski zbor.

razna obvestila

SPD Gorica — smučarski odsek sporoča, da se v nedeljo, 12. t.m. začenja smučarski tečaj. Avtobusa bosta odpeljala po sledečem razporedu: prvi avtobus ob 7. uri s Korna, drugi avtobus ob 7. uri iz Standreža, ob 7.05 iz Sovodenj (Ušar) in ob 7.10 izpred cerkve v Spodovnjah.

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo jutri, 10. t.m. ob 17. uri zaključni nastop klarinetistke Klare Stanič, ob spremljavi prof. Maje Faganel. Nastopila bo tudi mezzosopranistka Mirjam Kalin.

Zanimiv podvig je sila razburil ameriško založništvo

Ko je kovinski računalnik soavtor literarne uspešnice

Računalniki so postali del našega vsakdana in, če smo pošten, nam kar precej olajšujejo življenje. Seveda lahko govorimo (in marsikateri sum je kar utemeljen), da računalniki ne niso tako nedolžni strojčki, da škodijo zdravju, da še ne vemo, kakšne posledice bomo lahko utrpeli zaradi stalnega dela z njimi. Vse to je res, vendar si tudi ne moremo predstavljati dela brez računalnikov v celi vrsti panog, od znanstvenih do založniških, bančnih, prometnih, naštevati pa bi lahko v nedogled. Nezaupanje, ki ga lahko čutimo do računalnikov, izvira včasih tudi iz možnosti in domnev, ki nam jih že nekaj let ali desetletij ponuja znanstvenofantastična literatura: računalniki zavladajo človeku, človeški rod izumre in na zemlji zagospodarijo razne generacije robotov in računalnikov. To je literatura, si razlagamo, in prav strokovnjaki tehniki, ki najbolje obvladajo računalniško tehniko, znajo povedati, da je računalnik še vedno le stroj, ki samo izvaja človekove ukaze.

Če gremo s tem razmišljanjem nekoliko dlje, pridemo tudi do zadnjega okopa - umetnosti. Računalnik lahko opravlja celo vrsto nalog, si pravimo, vendar je umetnost področje, na katerem ni nobene možnosti brez človekove fantazije in tenkočutnosti, pravzaprav je vsak umetnostni izraz izključno odsev človeških čustev. Zadnje čase pa se nam ruši tudi ta gotovost, saj je elektronska (in torej kompjuter-

ska) glasba postala stvarnost, saj se pojavlja nemalo slik, ki so izdelane s pomočjo računalnika. In sedaj še zadnji udarec: ameriško založništvo je pretresla vest, da sta knjigo *Juat this Once* (Samo za enkrat) napisala Scott French iz San Francisca in njegov Macintosh II, torej človek in računalnik v tesnem sodelovanju. To ne pomeni, da je knjigo pisal Scott French »z« računalnikom ali s pomočjo stroja, ne, resnično sta oba avtorja. Kar še ni vse. Knjiga je napisana v slogu, ki je bil lasten Jacqueline Susan, avtorici uspešnic, kot so bile *Valley of the Dolls* (Dolina lutk), *The Love Machine* (Ljubzenski stroj) in še nekaterih drugih tekstov. Jacquelin Susan je bila ena od protagonistov 60. let, a je že nekaj let ni med živimi. Njene knjige so pred dvajsetimi leti doživele največji uspeh in so bile zelo »napredne« in drzne, čeprav je tudi res, da se zdijo glede na sodobne težnje in na vse, kar je bilo medtem objavljenega, kar nekam nedolžne.

Računalniški genij Scott French je želel napisati erotični roman in je uresničil nadvse zanimiv podvig, ki ga je stal deset let dela: v računalnik je vstavil vse Susanine tekste (pisateljico je izbral, ker je menil, da je najboljša na tem področju) in dal računalniku možnost, da je osvojil njen slog. Pravzaprav to ne bi bil noben podvig, ker se nekaj podobnega že dela na pravačal-skem področju. A računalnik je osvojil tudi pisateljičin način raz-

mišljanja, zaplete, ki jih je uporabljal. French je pisateljičin slog nekoliko posodobil. Enostavno: želel je napisati knjigo tako, kot bi jo napisala Susan, če bi živela v 90. letih. Dodal je še situacije, ki si jih noben pisatelj 60. let ni mogel izmisliti, če se ni ukvarjal z znanstveno fantastiko, iste situacije pa so dandanes povsem vsakdanje. Pri tem mislimo na mamila, tehniko in vprašanje okolja na splošno, protagonistka je, denimo, slavna rock pevka. Nakar sta se z računalnikom lotila napornega dela: računalnik je prispeval 25 odstotkov dela, French 10 odstotkov, ostalih 65 odstotkov sta izdelala v popolnem sodelovanju. In nastala je knjiga *Juat this Once*, ki jo je French ponudil založniku in s tem sprožil polemiko. Založniki si postavljajo vrsto vprašanj v zvezi s copyrightom, a French in njegov zastopnik menita, da ni mogoče govoriti o copyrightu na način razmišljanja, torej na ideje. Pri novi knjigi pa se vse suče prav okrog ideje.

Ta trenutek še ni znano, kako se bo zadeva zaključila. Popolnoma jasno pa je, da ta prvi poskus ne bo zadnji, da je to vprašanje, ki se bo še pojavilo, morda na kakem drugem področju. Primer prav gotovo ne bo dolgo ostal osamljen, še posebej ne, če bo *Juat this Once* postal uspešnica. Scott French že razmišlja o Hemigwayjev, morda pa se bo kdo lotil Shakespeareja ali še koga drugega, saj velikanov v literaturi ne manjka... (nak)

Razstava o Keltih največja tovrstna prireditel na svetu

(II. del)

Na slovenskih tleh je v tem času še halštatska kultura: situlska umetnost živi nemoteno dalje, a v svoji najmlajši stopnji sprejema ornamentalne motive, ki so prevzeti iz latenskega sveta. Novi čas sicer lahko zaznamo v obrti, v nekaterih kosih importa in celo v vojaški opremi: halštatske rekvizite, kot so čelada, bojna sekira in dve sulici, počasi zamenja daljši latenski meč. Preobrat nastopi pri nas šele v 3. stoletju, spremembe najbolj opazujemo v grobovih dolenskih družinskih gomil s skeletnimi pokopi, ki so bili značilni za starejšo železno dobo. Te sedaj prenehajo in se pojavijo plani žgani grobovi. Zaradi teh sprememb po ozemlju današnje Slovenije je mogoče računati v tem času na vdor novega, keltskega ljudstva.

Vsaj trije jasno ugotovljeni kulturni horizonti v srednjem latenskem obdobju nam kažejo, da so takrat naseljevale današnje slovensko področje tri etnične enote: Kelti - kot novi prišleki pomenijo neposredni povod konca halštatske kulture; Karni - verjetno predstavljajo keltizirane staroselce; Japodi - staroselci, na katere je le malo vplivala keltska kultura.

Keltska naselja in nekropole v Sloveniji lahko na podlagi antičnih piscev povezujemo s keltskimi plemenimi Tavriskov, ki so na severu mejili na Noričane, na zahodu na Karne, na jugu na Japode, na vzhodu pa na Panonce in Skordiske. Nauportus - današnja Vrhnika - je bilo njihovo naselje. Kot nam opisuje Strabon, so v tem kraju natovarjali blago, ki je na vozovih prihajalo iz Akvileje, na čolne, da je nato po Ljubljani in Savi doseglo Donavo. Upravičeno sklepamo, da je bil na Vrhniki tako kot na Štalenskem vrhu pri Celovcu od srede 1. stoletja pr.n.š. rimski trgovski emporij. Tavriski se prvič omenjajo na področju današnje Slovenije pri Titu Liviju v zvezi z dogajanjem, do katerih je prišlo v letih 171/170.

Takrat se je konzul Gaj Kasij Longin, ki je imel v upravi Italijo in Cisalpinsko Galijo, samovoljno napotil z vojsko iz Cisalpinske Galije (današnja severna Italija) skozi Ilirik v Makedonijo, da bi tam sodeloval v vojni, ki so jo Rimljani bili z Makedonci. Po ukazu rimskega senata pa se je moral vrniti. Na poti domov so njegovi vojaki plenili, ubijali in zažigali po ozemlju Karnov, Histrov, Japodov in Tavriskov. Zaradi tega ravnanja so se predstavniki plemen pritožili rimskemu senatu, ki jih je uslišal in celo dovolil trgovati z Veneti (nakupovali so konje). Sledeča omemba Tavriskov je iz leta 147 in 132 pr.n.š., ko so na ozemlju Tavriskov odkrili bogata najdišča zlata, kar je privabilo rudarje iz Italije, Tavriski pa so jih pregnali. Leta 129 pr.n.š. je rimski konzul Gaj Sempronij Tuditan porazil Tavriske, Japode, Histre in verjetno tudi Karne. Leta 35 pr.n.š. je Avgustov pohod do Siscije (Sisak) Rimljanom zagotovil del nevarnega ozemlja in pomenil za domačine začetek neizogibnega

konca samostojnosti. Ozemlje Tavriskov je dokončno podvrnilo rimskemu imperiju cesar Klavdij leta 45 po n.š., ko je ukinil do takrat obstajajoče Noriško kraljestvo, v katerem so živeli tudi Tavriski, in ga spremenil v rimsko provinco Norik.

O prisotnosti keltskega življa na slovenskih tleh nam pričajo tudi keltske nekropole v Mokronogu, Novem Mestu, Valični vasi, Mihovem, na Šmarjeti, Dobovi, Brežicah itd. V glavnem so to žgani grobovi, to se pravi, da so pokojnika zažgali in nato ostanke skrbno prebrali ter jih zavite v kos blaga položili na dno grobne jame. K temu so priložili razne predmete, ki so sestavljali takratno nošo, posode iz gline s hrano, v katerih še danes najdemo kostne ostanke, predvsem svinje in kokoši. Tipičen grob pokojnega vojaka vsebuje: eno ali dve fibuli (sponki) s katerima je bila speta obleka, meč z nožnico, sulično ost, ščit, od katerega se je seveda ohranil le osrednji kovinski del (umbo), bojni nož, dele pasne garniture s pasno spono, britev, glinene posode, včasih tudi zapestnice, škarje, brus in pincete. Redki so grobovi, v katerih sta se ohranili, ali sploh bili, čelada in bojna sekira. Orožje je povečini namensko zvito. Ženski grobovi so skromnejši: vsebujejo v glavnem fibule in glinene posode, v bogatejših grobovih pa najdemo tudi bronaste in steklene zapestnice, narokvice in nanožnice. Na podlagi latenskega grobišča v Dobovi vidimo, da tvorijo vojaški grobovi jedro nekropole, okoli katerega so razvrščeni vsi ostali grobovi.

Poglejmo še, kaj nam je sama razstava o Keltih v Benetkah nudila. V 27 sobah so bili razvrščeni najbolj značilni keltski predmeti, v glavnem izhajajoči iz keltskih grobišč. Ogledali smo si lahko pridatke gomilnih pokopov keltskih velikašev na področju srednje Evrope, bogastvo Kelto, ki so ga zapustili v Italiji, na Iberskem polotoku, v Britaniji, Irski in Podonavju. Seznanili smo se lahko s keltskim denarjem, religijo, dediščino. Kot pri prejšnjih razstavah, ki so se zvrstile v Grassijevi palači v Benetkah, je bil tudi tokrat bogato opremljen informatični oddelek, ki ga je omogočil IBM. V njem je bilo mogoče poglobiti posamezne aspekte keltske kulture. Zelo dobra je bila na razstavi zamisel antičnih opisov Kelto, ki so z velikimi črkami obenem krasili stene razstavnih prostorov. Še posebno prav so ti teksti prišli obiskovalcem, ko so zaradi gneče, ki je bila res prava mora ob nedeljah in praznikih, običajni za daljši čas ob vhodu v posamezne prostore.

Zelo moram pohvaliti katalog razstave, ki ga je mogoče dobiti tudi v tržaških knjigarnah, seveda po znatno višji ceni. Knjiga *I Celti* je zelo oširna, kvalitetno napisana in opremljena, skratka res edinstvena naložba za tistega, ki ne želi, da bi Kelti ostali le v muzejih.

(Konec)
KATJA KJUDER

Portret mladega igralca SSG Lojzeta Sveteta

Idealist v nepravem času

Ansambel SSG se je letos obogatil za tri moške igralce. Pri Kralju Ojdiu jih skoraj nismo mogli opaziti, ker so bili »samo« člani zbora, v zadnji Partljičevi komediji pa smo si lahko podrobno ogledali vsaj dva.

Najmlajši med njimi je Lojze Svete, pravi Ljubljčan, rojen v znamenju dvojčkov leta 1963. Začel je nastopati z recitacijami že v osnovni šoli, pri enajstih letih je prvič nastopil izven šole, leto kasneje pa celo »v tujini« - v Križu ob otvoritvi razstave Edija Šelhausa. Doživel je tedaj tudi prvo pohvalno kritiko (s strani Primorskega dnevnika).

V šolskih letih (po osnovni se je odločil za srednjo pedagoško šolo) je pel v oktetu in nato v zboru, šest let je obiskoval baletno šolo in se rad učil tujih jezikov (angleščine, nemščine, švedščine). Nemalo težav pa je imel s sprejemnimi izpiti za AGRFT (Akademija za gledališče, radio, film in televizijo). Sprejeli so ga namreč šele sedem let pozneje, potem ko se je dalj časa preživljal s poučevanjem angleščine na Delavski univerzi, z delom na radiu Glas Ljubljane, na Jatu in še marsikaj je počel, kot to, da so ga sprejeli na londonsko akademijo LAMDA, a šolnina je bila tolikšna, da je ni zmogel in se je moral vrniti v Ljubljano. Tokrat mu je podvig uspel in sprejeli so ga na AGRFT, že v drugem letniku pa je začel nastopati v Koreodrami. Iz te dobe mu je ostala najbolj v spominu predstava Služkinji (Genet), morda tudi zato, ker je med to predstavo utrpel največ poškodb na odru. Nastopal je tudi v

Mladinskem gledališču, iz katerega se posebno spominja predstave Šeherezada z režiserjem Pandurjem, nato so prišle še Brigade lepote, pa diplomatska predstava Življenje playboyjev z Dušanom Jovanovičem. Ob koncu lanske sezone je nastopal tudi v Trstu v O'Neillovem delu

Dolgega dneva potovanje v noč. Morda se je mu je prav tedaj porodila misel, da bi delal v Trstu, kar se mu je nekaj mesecev kasneje tudi posrečilo. Vsekakor je bila že tedaj prisotna želja, da bi šel iz Ljubljane v drugačno okolje.

Vmes je posnel šest filmov, morda sta najzanimivejša prav zadnja dva - Anžlovarjeva Babica gre na jug, ki je doživela premiero pred kratkim, in Prvanjev Tri angel, ki ga bodo predstavili februarja.

Lojze Svete nima prav lepih spominov na otroška leta. Ljubil je stvari, ki jih drugi otroci niso, pri enajstih letih je rad prebiral in recital Minattija, kar je iz njega naredilo samosvojega otroka. Sanj in želja pa se še ni otresel. Še vedno je njegov najljubši avtor Shakespeare, rad bi igral kakršnokoli vlogo v Royal Shakespeare Company. Mikalo bi ga tudi opraviti tečaj v Londonu, ki ga pred leti finančno ni zmogel. Ljubljana mu je zadnje časa postala depresivna, Trst pa mu je (vsaj za sedaj) zelo všeč, čeprav ga doživlja kot »staro mesto« in mu je veter nadležen. Rad se tudi potepa po Krasu. Žal mu je, da ljudje živimo drug mimo drugega v dobi v nadvladju egoizma, ko ni več poštenega stiska roke. Morda pa je Lojze Svete samo eden zadnjih idealistov, ki živijo v nepravem času. In istočasno ga privlačuje vloga Mefista, ker bi s tako interpretacijo uspel odpraviti vse zlo, ki se v človeku kopiči ob vsakdanjem pehanju skozi neprijaznost okolja. (nak)

Milan Kleč: Radio, pesniška zbirka — oblikovanje in ilustracije Jože Slak — Karantanija, Ljubljana 1991 — 109 strani

Nemara bi bilo to recenzijo res najbolje začeti in končati z naslovnim paradoksom: ugasnimo radio, prižgimo knjigo, kajti zbirka, ki je pred nami, skorajda ne prenese kritičnega drobljenja in jedkanja z analitično kislino. Milan Kleč je namreč med mlajšimi slovenskimi literati gotovo najzabavnejši in vsebinsko tako koherenten, da preprosto nima pomena pretirano vrtati vanj. Ker pa je med drugim tudi zelo ustvarjalen, saj je izdal že več pesniških zbirk in novelističnih knjig, pred izidom pa je tudi njegov prvi roman, Ljubezen na prvi pogled, mogoče ne bo napak, če mu pridržimo majceno ogledalce. Tako, v katerem se radi ogledujejo mladostni principi.

Od preostale slovenske pesniške vojske se Kleč razlikuje prav po lahkotno berljivem stilu. Takšni so vsi njegovi teksti; naj gre za poezijo ali prozo, vedno so polni igrive fantastičnosti in posebno žlahtne lirčnosti, v kateri je dovolj prostora tudi za sonce in smeh. Komparacije z drugimi slovenskimi pesniki, ki jih sanjske more in temačne misli preganjajo še podnevi, Kleč sploh ne prenese. Vzporednice bi bilo mogoče potegni-

Ugasnimo radio, prižgimo knjigo!

ti le z Milanom Jesihom iz mlajših let, ki je prav tako v svoj primarni ustvarjalni zakon vgradil igro in lahkotnost, čeprav na neki drugi ravni.

Vsem zgornjim oznakam ustreza tudi pesniška zbirka *Radio*. Nenavaden naslov dobi pravo vsebino le, če ga razumemo dobesedno. Radio je namreč medij, ki prenese vse: v enem dnevu se skozi eter razlije neskončno informacij, na tone besed se drenja v majhni škatlci in vse se trudi jo prodreti do poslušalcev, se prebiti skozi gosto valovno mrežo do potrošnikov, ki jih nato poslušajo ali pa tudi ne; pred nekaterimi glasovi napenjajo ušesa, druge zopet ugašajo z vehementnim obratom gumba.

Tudi pesniška zbirka, ki je pred nami, je takšna: prepolna raznih pesnikovih »zgodbic«, ki se niti ne trudijo modrovati in globokoumno grebsti po pomenljivih bistvih in resnicah. Pesmice so le zabeležke (vendar narejene z izkušeno in spretno pripovedno roko, da ne bo pomote) vsa-

kodnevnih situacij, misli, sanjarjenj in nagajivih nagovarjanj (beri obrekovanj) umetnikovega življenjskega miljeja. Oblikovno je to proza v pesmi. Veliko je namreč čisto preprostega pripovedovanja, oskubenega vseh tipičnih pesniških prijemov; metafore so, na primer, skrite v pripovednem ritmu celote, raznih nabreklih in veličastnih genitivov pa sploh nikjer ni. Še celo jezik, ki ga Kleč lahkotno vrti, noče biti kaj posebnega; besede so navadne, vsakdanje, stavki so kratki in opisni, izogibajo se sodb, modrih zaključkov in kontemplativnih stapljanj z Resnico. Edina prava pesniška vrlina, ki se ji Kleč nikoli ne odreče, je igriv paradoks. Silno rad si namreč izmišlja situacije (na videz čisto vsakdanje), ki pa jim nato dodaja nenavadne obrate ali razplete. Nazorno nam slog pisanja predstavi kratka pesem z zelo odkritosrčnim naslovom *Preveč govorim*, ki mu bo nemara bralec, ko bo knjigo prebral, celo pridrtil. Takole se glasi: »Morda zares preveč govorim, / morda zato letos / ni snega, / ali pa, ker

hoče, / da ga skupaj gledava. / Dvignem roke / in se predam. / Predajo pa se / tiste roke / na najvišji hiši.«

Res bi mogoče Kleču lahko poočitali gostobesednost, saj mu zgodb nikakor ne zmanjka, vse pa, resnici na ljubo, le niso tako domiselne, da bi bile vredne knjižne objave. Recept, ki si ga je pesnik izbral, seveda to neusahljivo produkcijo dopušča, vprašanje pa je, če jo bo dopustilo nadčasovno Pegazovo razsodišče, ko bo resneje vzelo v precep Klečeve produkte.

Skratka, pred nami so pesmi, ki jih je mogoče prav prijetno prebirati, se med branjem nekoliko zabavati, se vmes čuditi neusahljivi pesnikovi fantaziji, se vsake toliko ovedeti, da gre pesniku pravzaprav zares, se z občudovanjem naslajati ob lahкотnem premagovanju najtežjih pripovednih ovir, se pustiti presenetiti ob vsega spoštovanja vrednih paradoksih (ki so, kar naravnost povejmo, paradni konj te zbirke), a potem na koncu branja knjigo le prehitro pozabiti, nekako brez globljih vtisov odložiti nazaj na polico in si zaželeto, da bi naslednjič Kleč zložil še kaj trajnejšega in... Sicer pa, kaj bi jadikovali, priznajmo, malo je pesniških zbirk, ki bi nam bile tako všeč, kot je *Radio*!

JOŽEK STUCIN

MOK razmišlja o priznanju Slovenije

MADRID — Med neko javno manifestacijo v Španiji je predsednik Mednarodnega olimpijskega odbora Juan Antonio Samaranch dejal, da bi lahko MOK v najkrajšem času priznal olimpijska odbora Slovenije in Hrvatske in tako državama omogočil nastop na poletnih igrah v Barceloni. V roku 15 dni, je izjavil Samaranch, bodo članice Evropske skupnosti priznale Slovenijo in Hrvatsko, takoj zatem jim bo verjetno sledila OZN, zato pa resno razmišljamo o možnosti, da bi obema državama omogočili nastop v Barceloni, vsaj kar se tiče nekaterih disciplin, težje pa bo z ekipnimi panogami. Samaranch je pri tem kot primer navedel hrvaško košarkarsko reprezentanco, ki bi se lahko po njegovem mnenju celo potegovala za eno izmed kolajz, vendar pa bo žreb evropskih kvalifikacijskih skupin za nastop na OI že 20. januarja, kar je verjetno prezgodaj, da bi lahko Hrvaško uvrstili v spored kvalifikacij.

Predsednik MOK je tudi povedal, da se bo 18. januarja v Moskvi sešel z Borisom Jelcinom, s katerim se bo pogovarjal o možnosti, da bi olimpijski odbori republik članic novoustanovljene Skupnosti neodvisnih držav poslale v Albertville in v Barcelono skupno reprezentanco.

Nogometna zveza SND je medtem potrdila svoj nastop na prihodnjem EP na Švedskem.

V drevisnjem kolu evropske košarkarske lige Knorr doma proti Makabiju V La Coruni hrvaški derbi

Sedmo kolo evropske klubske košarkarske lige bo bržkone zelo pomembno predvsem za bolonjski Knorr, ki bo danes doma skušal premagati Makabi iz Tel Aviva in se tako izogniti četrtemu mestu na lestvici, s katerim bi se morali nato Zdovc in soigralci pomeriti s prvim iz druge skupine, s španskim Joventutom. Sicer pa so drevi Bolonjčani favoriti, čeprav so Izraelci sila neugodno nasprotnik.

Pred precej lažjo nalogo pa bo v skupini B danes Philips, ki se bo doma pomeril z nizozemskim moštvom Commodore, ki je z dvema točkama na zadnjem mestu lestvice.

Od ostalih srečanj naj omenimo hrvaški derbi med zagrebško Cibono in splitsko Slobodno Dalmacijo. Zagrebčani so seveda nesporni favoriti.

SPORED DANAŠNJEGA 7. KOLA

SKUPINA A: Knorr - Makabi; Barcelona - Phonola; Slobodna Dalmacija - Cibona; Olympique - Kalev 119:114 (sinočni izid).

LESTVICA: Cibona Zagreb, Barcelona in Makabi Tel Aviv 10; Knorr Bologna 8; Olympique Antibes 6, Slobodna Dalmacija Split 4; Kalev Tallin 2; Phonola Caserta 0.

SKUPINA B: Maes Pils Malines - Joventut Badalona; Bayer Leverkusen - Estudiantes Madrid; Philips Milan - Commodore Den Helder; Aris Solun - Partizan Beograd.

LESTVICA: Joventut Badalona 12; Estudiantes Madrid 8; Philips Milan, Bayer Leverkusen in Partizan Beograd 6; Aris Solun in Maes Pils Malines 4; Den Helder 2.

Evropski pokal: uspeh Smelta Olimpije

V košarkarskem Evropskem pokalu ljubljanski Smelt Olimpija nadaljuje z dobrimi nastopi. V 4. kolu je na nevtralnem igrišču v Gorici pred kakimi 300 gledalci z 91:82 premagal izraelski Hapoel. Junak srečaja je bil Peter Vilfan, a izkazal se je tudi

center Kotnik. Ljubljancani so imeli v drugem polčasu tudi že 16 točk prednosti.

LESTVICA SKUPINE B: Real Madrid 8, Orthez in Smelt Olimpija 6, Panionios 4, Hapoel in Benfica 2. PRIHODNJE KOLO: Benfica - Smelt Olimpija, Real - Hapoel, Orthez - Panionios.

IZIDI SKUPINE A: Sunair - Glaxo Verona 85:88; Paok - Alba Berlin 83:79; Makabi Rishon - Limoges 88:100. LESTVICA: Glaxo in Paok Solun 6, Limoges in Sunair 4, Alba in Makabi 2. PRIHODNJE KOLO: Alba - Sunair, Limoges - Glaxo, Paok - Makabi.

Zadar OK v Trstu

TRST — V okviru 5. kola četrtfinalnega dela Koračevega pokala je Zadar sinoči v Trstu s 118:92 (58:46) premagal grški Peristeri (Komazec 36, Šarlija 24 in Popović 23 točk), a Benetton je v Trevisu z 98:86 (59:39) odpravil španski Taugres (Del Negro 45 točk, Kukoč 18). Lestvica skupine D: Zadar 8, Taugres in Benetton 6, Peristeri 0.

Skupina A: Scavolini (It.) - Hapoel Jeruzalem (Izr.) 94:84 (50:37); Aek Atene (Gr.) - Racing Pariz (Fr.) 68:71. LESTVICA: Scavolini 8, Racing 6, Aek 4, Hapoel 2.

Skupina B: Panathinaikos (Gr.) - Messaggero Rim (It.) 96:99; Cholet (Fr.) - Zaragoza (Šp.) 77:76. LESTVICA: Cholet in Messaggero 8, Zaragoza in Panathinaikos 2.

Skupina C: Clear Cantù (It.) - Iraklis Solun (Gr.) 96:73 (59:26)

Zmagi Maxicono in Mediolanuma

BORDEAUX — V tekmi za odbojgarski zvezni pokal je sinoči Maxicono iz Parme na gostovanju v Franciji s 3:0 (15:2, 15:9, 15:10) premagal šesterko Bordeauxa.

Izida pokala pokalnih zmagovalcev: Desimpel (Bel.) - Mediolanum Milan (It.) 0:3 (4:15, 12:15, 10:15; Aek Atene (Gr.) - Gabeca Montichiari (It.) 1:3 (5:15, 4:15, 15:12, 9:15).

Športni sodnik je diskvalificiral tri Milanove igralce

MILAN — V zvezi z nedeljskim kolom je športni sodnik nogometne federacije diskvalificiral 13 prvoligaških igralcev. Vsi so bili kaznovani s prepovedjo igranja za eno kolo. Se posebej prizadet je vodilni Milan, ki se bo moral odpovedati kar trem igralcem. Seznam je sledeč: Costacurta, Albertini in Tassotti (Milan), Matrecano (Foggia), Branca (Fiorentina), Alemão in Careca (Napoli), Bacci in Sclosa (Lazio), Bonomi (Cremonese), Bortolazzi (Genoa), Carboni (Roma) in Grun (Parma).

V B ligi je najhujša kazen doletela vratarja Brescia Cusina in člana Casertane Petruzzija. Mirovati bosta morala dve koli. Za eno kolo pa so bili diskvalificirani Barcella (Cesena), Caruso (Modena), Mastantonio in Manzo (Casertana), Soncin in Marino (Taranto) in Bonometti (Brescia).

Pescari zaostala tekma

V zaostali tekmi 9. kola italijanske nogometne B lige je Pescara v gosteh s 3:1 (0:0) premagal moštvo Lecceja.

Strelci za Pescara: Bivi v 53. in 83. in Massara v 60. minuti. Za Lecce je častni zadetek pet minut pred koncem dosegel Baldieri.

Gledalci so pošteno izžvižgali domačo ekipo, ki je bila v povsem podrejeni vlogi.

LESTVICA

Ancona 23, Brescia in Udinese 22, Reggiana 21, Pescara 20, Lecce, Cesena, Cosenza in Pisa 18, Padova 17, Lucchese in Avellino 16, Palermo, Bologna in Piacenza 15, Messina in Modena 14, Venezia in Taranto 13, Casertana 12.

Galliziovi slalom za EP

BOLOGNA - Na preizkušnjah za evropski smučarski pokal v kraju Crono alle Scale pri Bologni so tudi včeraj imele največ uspeha Italijanke. V slalomu je namreč zmagala Morena Gallizio pred Laro Magonijeva, a Slovenka Katjuša Pušnik je bila peta. Zmagovalka torkovega veleslaloma Compagnonijeva je izpadla v prvem teku.

Vrstni red: 1. Gallizio (It.) 1'26"12; 2. Magoni (It.) 1'26"69; 3. Corberger (N.Zel.) 1'26"90; 4. Drexler (Nem.) 1'26"95; Pušnik (Slo.) 1'27"05.

Galliziova je tudi prevzela vodstvo na skupni lestvici za EP. Zbrala je 63 točk, Magonijeva jih ima 49, Švicarka Bonzon 45, Francozinja Chauvet 39, Italijanka Merlin, ki je bila včeraj šele deseta, pa je peta s 30 točkami.

V prvih poskusnih spustih pred sobotnim moškim smukom za svetovni smučarski pokal v Garmischu je bil najhitrejši Švicar Heinzer, drugi je bil Norvežan Skaardal, tretji pa Švicar Mahrer.

Tapie odstopa Papina

MARSEILLE — Ognjeviti predsednik tukajšnjega nogometnega prvoligaša Marseilleja Bernard Tapie je napovedal, da bo ob koncu sezone zrevolucioniral moštvo. Francoski petičnež je potrdil, da bo prodal svojega asa Papina, a odpovedal se bo tudi vsem trem tujcem, Brazilcu Mozerju in Angležema Stevenu in Waddleju. Iz Marseilla naj bi odšel tudi stoper Boli, ki želi v Torino. Tapie je izjavil, da se poteguje za afriškega »zlato žogo« Abedija Peleja iz Gane, za katerega pa se po njegovem zanimajo tudi Sampdoria, Inter in Fiorentina. Tapie se navdušuje tudi za Jugoslovana Boksiča, ki bo v prihodnji sezoni zanesljivo oblekel dres francoskega moštva. O njem pravi: »star je šele 21 in let in zelo spominja na Van Bastna, a pri tej starosti je bil Nizozemec veliko slabši.« Za Marseille bo po novem igral tudi Argentinec Leo Rodriguez.

Koprski nogometaši marljivo trenirajo

KOPER — V ponedeljek je trener koprskih nogometašev Tonko Vukušić, ki tako še naprej ostaja na čelu rumeno modrih skupaj s pomočnikom Rajkom Krašno, sklical prvi sestanek igralcev pred pričetkom priprav za drugi del prvenstva v prvi slovenski zvezni nogometni ligi.

Že v torek so nogometaši Kopra pričeli z redno vadbo, saj v nedeljevanju še računajo na prodor proti samemu vrhu. Vsi igralci so ostali zvesti klubu, čeprav je nekatere Olimpija kar vneto vabila v svoje vrste in ker bo te dni izvedena reorganizacija kluba v delniško družbo, je zares pričakovati končno tudi organizacijsko ravnanje. Ni niti tajna, da ima Koper v igri tri novince - trener Vukušić pravi, da gre za zares kakovostne igralce po njegovi meri in da so zaenkrat njihova imena še tajnost, dokler se za njihov nakup ne odločijo novi delničarji.

Program priprav je nabit z dvakratnimi treningi na dan in že po prvem tednu treningov tudi igranje trening tekem. V začetku februarja se bodo Koprčani za nekaj dni preselili izven Kopra, po vrnitvi domov pa jih med drugim čaka tudi nastop na tradicionalnem, jubilejnem 10. nogometnem turnirju Koper 92, prvem v svobodni Sloveniji, na katerem bo nastopila »velika« slovenska četverka Maribor, Olimpija, Izola in Koper, na programu pa bo 15. in 16. februarja na Bonifiki. (Kreft)

Na teniškem turnirju v Avstraliji Izločen tudi Caratti

SYDNEY — Italijan Cristiano Caratti je izpadel iz teniškega turnirja ATP v Sydneyu (z nagradnim skladom 485 tisoč dolarjev). V drugem kolu ga je s 4:6, 6:3, 6:3 premagal Američan Aaron Krickstein.

Od Italijanov ostaja tako v konkurenci le še Omar Camporese.

Nekaj ostalih izidov tretjega dne: E. Sanchez (Šp.) - Fitzgerald (Avstral.) 6:4, 6:4; Forget (Fr.) - J. Sanchez (Šp.) 6:2, 6:4; Wheaton (ZDA) - Delaitre (Fr.) 6:4, 6:3; Muster (Av.) - Woodbridge (Avstral.) 6:4, 3:6, 6:4.

Ženske: Halard (Fr.) - Savčenko Neiland (Litva) 7:6, 6:1; Date (Jap.) - Provis (Avstral.) 6:4, 6:0; G. Fernandez (ZDA) - McQuillan (Avstral.) 6:1, 7:5; Huber (Nem.) - Demongeot (Fr.) 7:5, 6:1; Rittner (Nem.) - Zrubakova (ČSFR) 6:2, 3:6, 6:2.

Na arhivskem posnetku AP: Caratti se včeraj v Sydneyu ni mogel veseliti.

Dijaško prvenstvo: ženski odbojgarski turnir Vse naše šole v četrtfinalu

Pred božičnimi in novoletnimi prazniki so odigrali izločilne tekme ženskega odbojgarskega turnirja za Dijaško prvenstvo. Za prvenstvo v tej športni igri se je prijavilo 12 višjih srednjih šol, med katerimi tudi tri slovenski zavodi: Anton Martin Slomšek, France Prešeren in Žiga Zois. Prvi del temovanja je potekal tako, da so šole igrale v štirih skupinah po tri.

V skupini A je šola Petrarca premagala Galilei in Oberdan. Bolj izenačen je bil prvi obračun, ki se je končal v korist zmagovalk z 2:1. V neposrednem obračunu za drugo mesto, ki omogoča igranje v četrtfinalu pa je Galilei odpravil Oberdan. V skupini B so dijakinje Antona Martina Slomška najprej premagale D'Aosta in si s tem priborile nastopanje v nadaljevanju tekmovanja, a v drugem nastopu so prepustile odločilni točki za prvo mesto v skupini odbojkaricam

Da Vinci. Zastopnice liceja France Prešeren pri Nordiu in šoli Sandrinelli niso naleteli na enakovredne nasprotnice, saj so prvim prepustile le dve skromni točki, do drugih so bile nekoliko bolj »usmiljene« in so jim prepustile v prvem nizu 3, v drugem pa 6 točk. Sandrinelli je nato pristal na drugem mestu. Pohvala seveda zasluži tudi dijakinja Žiga Zois, ki so brez večjih težav premagale tako Carducci kot tudi Dante. S tem, da je Dante premagal Carducci, se je uvrstil med 8 najboljših.

V četrtfinalu pa so pari naslednji:

Petrarca - Slomšek, Da Vinci - Galilei, Prešeren - Dante in Žiga Zois - Sandrinelli.

Vse tekme bodo danes popoldne na šoli De Vinci. Pričetek četrtfinala bo ob 15. uri.

G.Furlanič

V 1. moški odbojgarski diviziji na Goriškem Olympia po štirih kolih še nepremagana

VBL CORMONS - OLYMPIA 1:3 (12:15, 15:13, 13:15, 14:16)

OLYMPIA: Vogrič, Dorni, Hlede J., Lutman, Breganti, Braini, Jarc, Milocco, Povše, Seni, Hlede S.

Ekipa Olympie je po štirih kolih še vedno nepremagana in je spet dokazala, da spada v ožji krog favoritov. Tekma ni bila lahka, saj sta nasprotnike odlikovali velika požrtvovalnost in visoka morala. V vsakem setu je našim uspelo priti do vodstva s 4-5 točkami prednosti, a so vedno popustili, tako, da so se seti odločili šele v končnici. Tekma je bila zato zelo živčna in napeta. V četrtm setu so igralci iz Krmina že vodili s 14:11, a je našim uspelo z veliko mero poguma in odločnosti zaključiti tekmo sebi v prid. (IP)

DEČKI

OLYMPIA - ACLI RONCHI 3:0 (15:2, 15:5, 15:3)

OLYMPIA: Komjanc, Povše, Pintar N., Pintar M., Mucci, Frandoli, Magna.

Olympia je že tretjič zmagala in tako nadaljuje prvenstvo s polnim številom točk. Naši so tokrat igrali zbrano in so dokazali, da so zmogni dobre igre. Takoj na začetku so suvereno dosegli visoko prednost in niso dopustili nasprotniku, da bi si opomogel. Moramo pa reči, da nasprotniki nikakor niso bili na ravni naših igralcev. Olympia sedaj z optimizmom pričakuje derbi z Valom. Ta tekma bo bržkone pokazala, kdo je najmočnejši v tej konkurenci. (IP)

Na Tržaškem

DEČKI

SLOGA - ROZZOL 3:0 (15:0, 15:0, 15:0)

SLOGA: Glavina, Grgič, Kralj, Marc, Strain, Volčič.

V svoji peti prvenstveni tekmi so slogaši zmagali z izidom, ki ga običajno zasledimo, ko se srečanje zaključi brez boja. Tokrat sicer ni bilo tako, saj so Rozzolovi dečki

prišli na tekmo, ekipo pa sestavljajo čisti začetniki, ki tehnično neprimerno boljših slogašev niso mogli ogroziti. (Inka)

BOR FURLANI - NPT 0:3 (6:15, 1:15, 12:15)

BOR FURLANI: Šušteršič, Furlani, Domio, Pieri, Furlanič, Čuk, Talotti, Pertot.

Objektivno močnejšo nasprotniku, ki bo verjetno osvojil naslov pokrajinskega prvaka, so se mlajši borovci uspešno upirali predvsem v tretjem nizu. V prvih dveh so igrali dokaj zmedeno, mogoče so se starejših in telesno dosti bolj postavnih nasprotnikov nekoliko prestrašili. V zadnjem nizu pa so igrali kot prerojeni, izpeljali so nekaj lepih akcij in ubranili več močnih napadov ter celo vodili z 12:9, vendar pa prednosti niso znali izkoristiti, so pa vsekakor prisilili nasprotnikovega trenerja, da je v končnici spet postavil na igrišče svojo najboljšo postavo.

Delovanje pri teniškem odseku ŠZ Gaja je bilo zelo pestro

Najuspešnejša sezona doslej

Pri teniški sekciji ŠZ Gaja so pred iztekem starega leta imeli društveno večerjo, ki je bila priložnost za polaganje obračuna športne sezone 1991 ter za določitev smernic za delovanje v letu 1992.

Sezona 1991 je bila za tekmovalce in tekmovalke Gaje zelo uspešna, morda najuspešnejša v novejši zgodovini kluba.

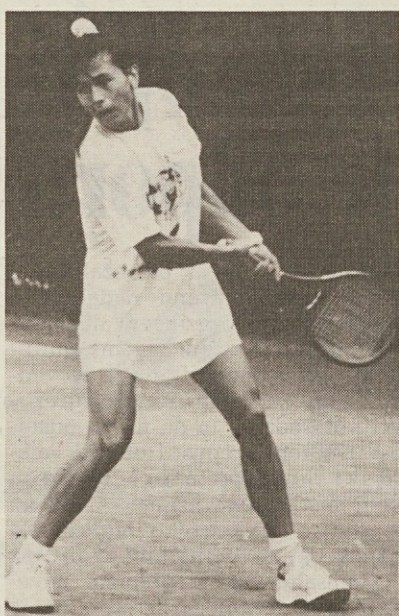
Najprej posamezniki: Cirila Devetti je zmagala na pokrajinskem prvenstvu in je napredovala v elitno C-1 kategorijo, Dorjan Gomizelj se je uvrstil v C-4, kar je, glede na število igralcev, ki se je v to kategorijo potegovalo, zelo velik uspeh, Aleš Plesničar je bil 5. v absolutnem državnem merilu na Mladinskih igrah. Isti igralci, Alberto Prelec ter Borut Plesničar in Martina Kufersin pa so tudi zmagali, ali se kvalificirali v finale na raznih turnirjih deželne značaja.

Tudi ekipno gajevci niso razočarali. Moški under 14, v sestavi B. in A. Plesničar, Vasja Vaupetič in Martin Vidali, so bili prvi v deželi v državnem ekipnem tekmovalstvu, moška in ženska ekipa pa sta v članski konkurenci le za las zgrešili vstop v nadaljnji del tekmovalstva za italijanski pokal za nekvalificirane igralce.

V svoje drugo leto delovanja je stopila tudi teniška šola, ki jo vodi profesor Boris Košuta. Letos vadi v sklopu teniške šole več kot 30 najmlajših od 6. do 12. leta starosti. Predvidevanja so še nemogoča, vendar je med temi nekaj zelo nadebnih igralcev in igralk, ki bodo lahko v bližnji bodočnosti zamenjali starejše. Seveda, če bodo nadaljevali s tako resnostjo in vnemo, kot so ju pokazali doslej. Klub posveča teniški šoli največjo pozornost in zato je letos razbremenilo profesorja Košuta ostalih obveznosti, tako da se bo lahko v celoti posvetil samo vzgoji najmlajših, kar je zelo zahtevno delo.

Zaradi tega je prevzel vodstvo agonistične dejavnosti ljubljancin Borut Vehovec, ki že od oktobra dalje razvija z vodstvom kluba dogovorjen program dela, kar bi moralo dati v prihodnji sezoni pozitivne sadove.

Poleg agosnistične dejavnosti polagajo pri Gaji posebno pažnjo tudi

Cirila Devetti

Dorjan Gomizelj

na notranjo tekmovalno dejavnost, saj nočejo, da bi klub postal zgolj rekreacijski center. Tako so v minuli sezoni organizirali kar tri notranje turnirje (poleg turnirja Hill Sport, ki je bil uokvirjen v zvezni koledar tekmovalni): na odprtem spomladanskem turnirju je zmagala Cirila Devetti, ki je tako obračunala z moškimi soigralci, na celotnem turnirju, na katerem pa niso nastopali najboljši »agonisti«, je zmagal Edi Plesničar, na jesenskem turnirju, ki je odločal tudi o klubskem prvaku, pa sta premočno zmagala Cirila Devetti v ženski in Dorjan Gomizelj v moški kategoriji ter tako dokazala, da sta trenutno najmočnejša predstavnika našega zamejskega tenisa.

Uspehi in delovanje pa se ne bi moglo razvijati, če ne bi razpolagali s primernimi tekmovalnimi objekti. Gajevci so to že pred leti predvideli in so si zato postavili velike načrte, ki jih iz leta v leto realizirajo. Vse ni še dokončano, vendar je upati, da se bodo stvari v teku leta 1992 dokončno uredile in da bomo tako tudi kot celotna zamejska skupnost razpolagali z zares lepim in funkcionalnim športnim centrom, ki ga

bodo obiskovali vsi, tudi tisti, ki se ne ukvarjajo s tenisom.

S tem so postavljene vse osnove za pozitiven obračun tudi v sezoni 1992. Ne glede, kakšni bodo letošnji rezultati, pa smo že sedaj lahko zadovoljni z večjo uveljavitvijo Gaje v širših teniških krogih, kar je potrdil tudi predsednik pokrajinskega odbora teniške zveze Tullio Turk, ki je sodeloval na društveni večerji in nagradil vse tekmovalce ter v svojem nagovoru pohvalil predvsem delovanje Gaje na mladinskem področju in sodelovanje z zeznimi strukturami.

LESTVICE NA POSEMEZNIH TURNIRJIH
SPOMLADANSKI: 1. C. Devetti, 2. R. Corbo, 3. E. Plesničar. **LETNI - ČLANI:** 1. E. Plesničar, 2. D. Mauri, 3. R. Corbo; **OVER 40:** 1. E. Plesničar, 2. D. Mauri, 3. P. Leone. **JESENSKI - ČLANI:** 1. D. Gomizelj, 2. A. Prelec, 3. A. Podobnik in A. Rainis; **ČLANICE:** 1. C. Devetti, 2. D. Grgič, 3. M. Kufersin in M. Plesničar; **DVOJICE:** 1. D. Gomizelj - A. Prelec, 2. A. - B. Plesničar, 3. B. Čuk - E. Plesničar in R. Corbo - D. Kutnjak; **OVER 40:** 1. D. Mauri, 2. D. Kutnjak, 3. P. Leone in E. Plesničar. (k. g.)

V organizaciji Smučarskega kluba Brdina

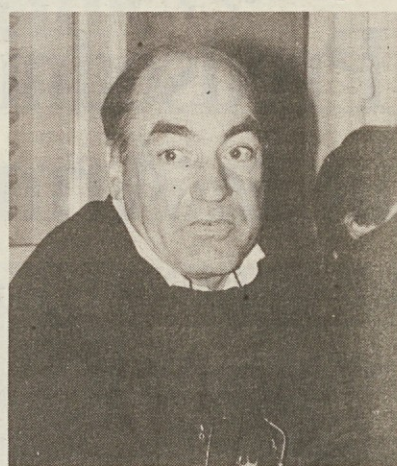
Veliko število ljubiteljev smučanja zimovalo na Rogli

Pred novim letom se je skoraj sto zamejskih ljubiteljev smučanja udeležilo enotedenskega zimovanja na Rogli, ki ga je organiziral SK Brdina. Pridružili so se jim tudi nekateri tekmovalci Mladine in združene ekipe MZSTE. Žal se nekaj smučarjev ni moglo udeležiti treningov zaradi bolezni.

Tekmovalni ekipi so sledili trenerji Dušan Videmšek, Boštjan Gašperšič in Andrej Žvab. Za začetniške tečaje, tako za otroke kot za odrasle, je poskrbela smučarka šola hotela Rogle, večji smučarji netekmovalci pa so pilili svojo tehniko pod vodstvom Giulia Taučerja.

Na koncu je vodstvo hotela organiziralo tekmovalstvo v slalomu, ki so se ga udeležili tudi tekmovalci celjskega smučarskega kluba. V moški konkurenci so prednjačili naši tekmovalci, ki so osvojili prva štiri mesta, in sicer: 1. Kristjan Volpi, 2. Giulio Taučer, 3. David Tul. V ženski konkurenci je zmagala predstavnica iz Celja, ki je v pionirski reprezentanci. Le za 3 stotinke je prehitela Valentino Šuber. Tudi najmlajši so imeli svoj krstni nastop v krajšem slalomu ob bučnem navijanju staršev in sorodnikov.

Zimovanje je zadovoljilo tako tekmovalce kot rekreativne smučarje, kajti poleg napornih treningov in prijetne smuke je bilo dovolj časa tudi za drugačno zabavo. V poznih

Neutrudljivi delavec SK Brdina Rado Šuber

popoldanskih urah so namreč lahko udeleženci sprostili svoje mišice z drugimi rekreativnimi dejavnostmi. Da bi popestril svojo ponudbo, je hotel Rogla organiziral tudi popoldanski avtobusni izlet v Zreške terme, kjer so vsi lahko zaplavali v bazenih s toplo zdravilno vodo.

K uspehu zimovanja so prispevali lepo razpoloženje udeležencev, dobra organizacija SK Brdina in predvsem neutrudna požrtvovalnost Rada Šuberja. (G.S.)

iz planinskega sveta

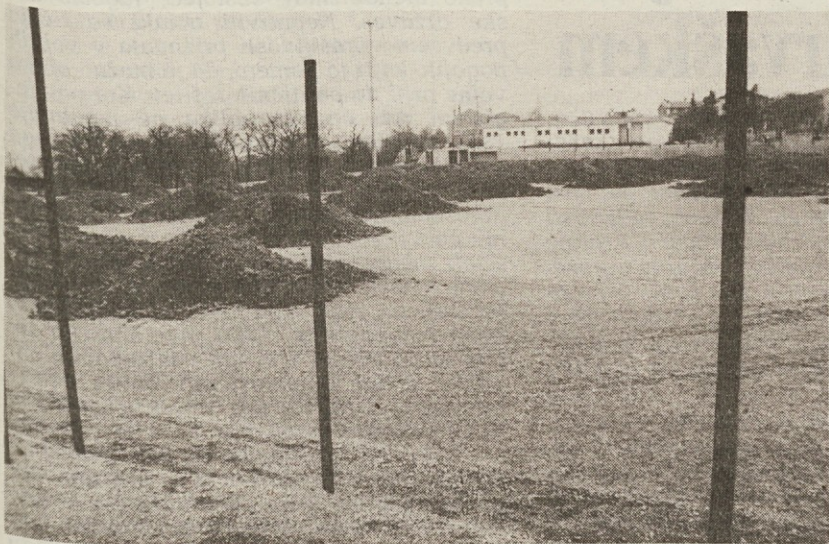
Novoletni pohod na Medvedjak

Več kot 40 članov Slovenskega planinskega društva Trst se je na novoletni dan, 1. januarja, udeležilo sprehoda na Medvedjak. Med udeleženci so bili tudi številni odborniki društva, ki so samemu pohodu dali svoj pečat, kar daje razumeti, da novoletni izlet na Medvedjak postaja tradicija tudi glede množičnosti udeležbe.

Novoletni pohodniki so se zbrali v popoldanskih urah na Poklonu na Repentabru pri restavraciji Furlan in v lepem sončnem vremenu zakorakali proti vrhu Medvedjaka. Po približno tri četrt ure hoje so se udeleženci zbrali na vrhu Medvedjaka, kjer so z nekaj steklenicami penečega vina nazdravili novemu letu in izrazili najlepše želje za vse prihodnje izlete SPDT. Prisotni odborniki so namreč izletnike opozorili na bogat program izletov, ki ga je SPDT pripravilo za leto 1992 in pozvali prisotne, naj se jih udeležujejo, s čimer bodo spodbujali delo in poplačali trud odbornikov SPDT, ki si prizadevajo, da bi zadostili željam in pričakovanjem članov planincev in jim pripravili res lepe, zanimive in kakovostne izlete v gore in v naravo. (L.A.)

Statistični pregled po prvem delu v posameznih nogometnih amaterskih ligah

Vesna šesta, Zarja pri dnu lestvice

Nadaljujemo s statističnim pregledom naših ekip v 1. nogometni amaterski ligi.

VESNA

Kriška enajsterica je po 15 tekmah s 16 točkami pristala na solidnem 6. mestu lestvice.

»Na domačih tleh« (letos na proseškem igrišču) so Križani premagali Donatello, Mosso in Villanova, igrali neodločeno z Morarom in Primorjem, izgubili pa s Cividalesejem in Tarcentino. Zbrali so 8 točk, dali 6 in prejeli 3 gole.

V osmih tekmah v gosteh pa so »plavi« premagali Corno, Reanese in Zarjo, remizirali s Tolmezzom, Tricesimom in Pro Romansom, izgubili pa z Riviero in Torreanesejem. Osvojili so torej 8 točk, dali 10 in prejeli 6 golov. Skupni obračun Vesne v prvem delu prvenstva je 16 osvojenih točk (6 zmag, 4 neodločeni rezultati, 4 porazi), 16 danih in 9 prejetih golov.

Tudi Vesna je, kot več ostalih naših enajsteric, v tem delu prvenstva imela morda preveč izključenih nogometašev in prav zaradi tega je bil trener večkrat v težavah s postavo moštva. Predčasno so morali zapustiti igrišče Malusa (Tolmezzo), Sambaldi (Cividalese), Soavi (Riviera), Malusa in Sambaldi (Primorje), Antonazzi in Naldi (Torreanese), Krišciak (Pro Romans), Križani so imeli na razpolago tri 11-metrovke, katere je vse uspešno izvedel Nonis (Reanese, Mossa, Pro Romans). Edino 11-metrovko proti so »plavi« imeli prav v za-

dnji tekmi s Pro Romansom. V korist pa so imeli tudi en avtogol, katerega je zakrivil nogometaš Mosse.

Trener Petagna je v 15 tekmah skupno poslal na igrišče 17 nogometašev, od katerih so bili vedno prisotni Coronica, N. Sedmak, Nonis, Leonardi in R. Candotti.

15 ODIGRANIH TEKEM: Coronica, N. Sedmak, Nonis (4), R. Candotti (1) in Leonardi; 14: Soavi; 13: Naldi (1) in Antonazzi; 12: Malusa (2), Barilla (2) in Krišciak; 11: Sambaldi (2); 10: Vlach (1); 9: Kostnapfel (2); 3: F. Candotti; 2: Germani; 1: D. Sedmak.

ZARJA

Bazovci so končali prvi del prvenstva na 14. mestu s 11 točkami.

Na domačih tleh so premagali Tarcentino, Corno in Moraro, igrali neodločeno s Pro Romansom in Donatello, izgubili pa proti Torreaneseju, Tolmezzu in Vesni. Zbrali so 8 točk, dali 7 in prejeli 11 golov.

V gosteh so premagali le Cividalese ter igrali neodločeno z Villanova, izgubili pa so kar petkrat (Primorje, Mossa, Tricesimo, Reanese, Riviera). Osvojili so torej le 3 točke, dali 5 in prejeli 9 golov. Skupni obračun Zarje tega prvega dela prvenstva je 11 osvojenih točk (4 zmage, 3 neodločeni rezultati, 8 porazov), 12 danih in 20 prejetih golov.

Zarja je zaradi izključitev štirikrat ostala z 10 nogometaši na igrišču. Izključeni so bili Grgič (Tarcentina), Zubin (Torreanese), Tognetti (Mossa) in R. Kalc (Tolmezzo). Na razpolago pa so imeli kar pet 11-metrovk, vendar dve je zastreljal Zubin (Torreanese in Reanese), isti igralec pa je bil uspešen proti Primorju in Tarcentini, Auber pa z Mossa. Proti so imeli le eno 11-metrovko (Mossa). En avtogol je zakrivil branilec Parovel proti Tolmezzu, vendar so Bazovci imeli avtogol v korist proti Tricesimu.

Pri Zarji je po 13. kolu prišlo do zamenjave trenerja. Claudia Cattonarja je 17. decembra lani zamenjal Rajko Žeželj, ki je doslej vodil mladinske ekipe Zarje.

Trenerja Cattonar in Žeželj sta doslej poslala na igrišče 21 nogometašev, od katerih so D. Fonda, Auber, Voljč in Ferluga doslej bili vedno prisotni.

15 ODIGRANIH TEKEM: D. Fonda (1), Auber (1), Voljč (2), Ferluga; 14: R. Kalc (1), Zubin (5) in Parovel; 13: Ridolfo in Tognetti (1); 12: Cocevari; 11: Grgič; 9: Antonič; 8: M. Kalc; 4: Germani in Borelli; 3: Crosizza in Rencelj; 2: Jurincich in Albero; 1: Liuzzi in M. Žagar. (B. Rupel)

Na slikah: levo (foto Magajna): kaže, da so dela na kriškem nogometnem igrišču še vedno v začetni fazi; desno (foto Križmančič): trenutek s prvenstvene tekme Zarja - Donatello.

Državno kadetsko prvenstvo

Kontovelova ekipa gostuje v Vidmu

Kontovelovi košarkarji, ki nastopajo v prvenstvu državnih kadetov, bodo danes ob 19. uri igrali v Vidmu zaostalo tekmo proti ekipi CBU Basket Legnonord.

Naši naj bi bili na tem srečanju v rahli prednosti, saj so višje uvrščeni od Videmčanov. Naši pa bodo morali dati vse od sebe že od vsega začetka, kajti vsako podcenjevanje bi jim lahko bilo usodno.

LESTVICA: Don Bosco 20; Stefan 18; Bernardi GO in Rex-Videm 14; KONTOVEL 12; BOR RADENSKA 10; Italmonfalcone, Ricreatori in CRUP Pordenon 8; Legnonord Videm in San Daniele 6; SGT Bull 4; Ferroviario 0.

obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da se bo letošnji turnir v igri Med dvema ognjema začel 25. t. m.

KK ADRIA

obvešča, da bo jutri, 10. t. m., ob 19.30 v društvenih prostorih v Lonjerju slovesnost v počastitev 20-letnice ustanovitve Kolesarskega kluba ADRIA. Vabljeni člani in prijatelji.

SK BRDINA

organizira v nedeljo, 12. t. m., smučarski izlet na Zonclan. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška 131. Odhod avtobusa za ta izlet bo v nedeljo, 12. t. m. ob 6. uri z Opčin izpred Central bara.

SK DEVIN

obvešča, da bo smučarski avtobus v nedeljo, 12. t. m. vozil po naslednjih vaseh: Bazovica, Trebče, Opčine, Prosek, Križ, Nabrežina in Sesslan. Za informacije in prijave tel. Brunu Škerku (200236) in Jordanu Puriču (327196).

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK organizira nedeljske izlete 19. in 26. t. m., 9. in 16. februarja in 1. marca. Vpisovanje v ponedeljek, 13. t. m. od 17. do 18. ure ter v torek, 14. t. m. od 20. do 21. ure.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Prednaročnina do 29. 2. 1992 200.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 15 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29.2.1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglasi: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl, Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, Tel. 261067

primorski

dnevnik

četrtek, 9. januarja 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

V Gruziji je položaj po torkovih manifestacijah proti »pučistom« še vedno napet

Predsednik Gamsahurdija noče odstopiti in iz Armenije poziva Gruzijce k odporu

MOSKVA — V gruzijskem glavnem mestu Tbilisiju se položaj postopoma normalizira po predčerašnjih manifestacijah v podporo ubeglega predsednika Gamsahurdije (na sliki AP). Časopisi so spet v trafikah, televizija in radio redno oddajata, pifotehniki so začeli odstranjevati mine na tbilisijskem letališču, na delu pa so tudi ekipe, ki skušajo vsaj za silo sanirati razdejavanje v neposredni bližini vladne palače. Še vedno pa ni uradnega obračuna žrtev sedemnajstdnevnih spopadov. Nekateri viri trdijo, da je padlo osemdeset ljudi in da je ranjenih 400, drugi pa navajajo vsaj 200 mrtvih in več kot 900 ranjenih. Normalizacija v Tbilisiju pa je le navidezna, saj predsednik Gamsa-

hurdija iz svojega pribežališča v armenskem Idževanu nadaljuje s svojimi pozivi Gruzincem, naj »zrušijo pučistični režim«. Gamsahurdija je včeraj poudaril, da je še vedno »edini zakonito izvoljeni gruzijski predsednik« in da ne bo odstopil in s tem prepustil oblasti »mafijski nomenklaturi bivšega komunističnega režima«. Odločno je tudi zavrnil vsako legitimnost napovedanim političnim volitvam. Gamsahurdija je obenem navedel, da se je položaj izrodil, ker je bil »preveč demokratičen« do opozicije. Po razmerah, ki so zadnje mesece vladale v Gruziji, se torej Gamsahurdija kesa, da je opozicijo samo aretirjal in je ni fizično likvidiral.

Iran si želi srednjeazijsko gospodarsko islamsko zvezo

TEHERAN — Iran upa, da bodo lahko muslimanske republike nekdanje Sovjetske zveze že v kratkem postale članice Organizacije za gospodarsko sodelovanje (ECO). Trenutno so članice te organizacije, ki ni nikoli zaživel, Turčija, Iran in Pakistan.

To je včeraj na Dunaju izjavil iranski zunanji minister Velajati. S tem postaja vedno bolj jasno, da si Iran želi ustanoviti ogromno srednjeazijsko gospodarsko zvezo z islamskim predznakom. V Teheranu ne skrivajo, da bi vanjo povabili še Afganistan, ko bi se ta rešil Nadžibulahovega režima, ki se je po odhodu sovjetske vojske iz komunističnega prelevil v laični režim.

Pater v cerkvi je iz protesta sežgal časopis

CATANIA — Pater Antonino Mazzaglia, 76-letni duhovnik iz Misterbianca je dal novega zagona že dovolj težkim polemikam. Med mašo na dan sv. Treh kraljev je namreč v cerkvi sežgal neki časopis. Kasneje je izjavil, da je to storil, ker je želel na prijateljski način pritegniti pozornost tistih, ki so prispevali, da so razpustili krajevni občinski svet, ker naj bi bil pod vplivom mafije. Občinski svet je bil razpuščen mesec dni po umoru mestnega tajnika KD Arene. Pater Mazzaglia je med drugim izjavil, da je s svojim dejanjem želel na simboličen način opozoriti politike, da so s svojim delovanjem prizadeli celotno skupnost in da s tem dejanjem ni želel žaliti nikogar.

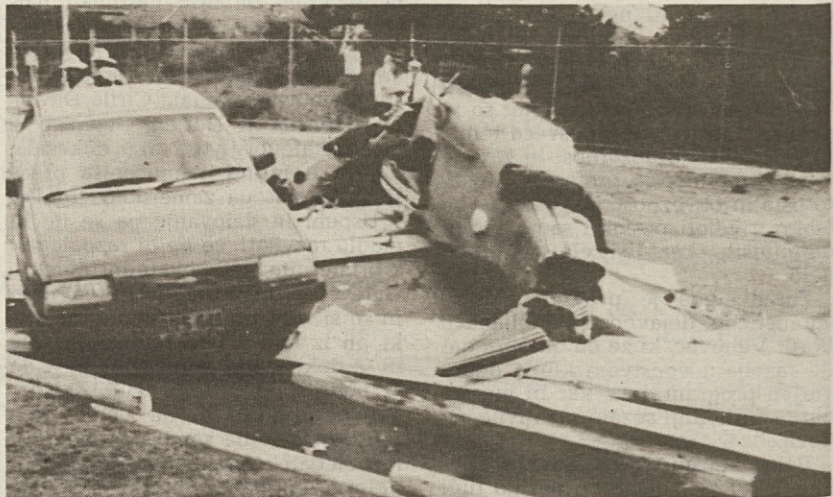
Preiskovalci uspešno proti razpečevalcem

MILAN — Karabinjerji iz Milana so včeraj zaplenil en stot hašiša, ki je bil namenjen tržišču na obali Romagne. Obenem so aretirali dva mladeniča, ki nista imela še opravka s pravico. Hašiš je bil skrit v avtomobilu, ki je bil parkiran v rezidenčni coni Milana. Zaplenili so tako 1.858 hlebcov. Že dalj časa so milanski karabinjerji nadzorovali to področje, ki je še posebej primerno za tovrstne »posle«.

V Neaplju pa je Criminalpol zaplenila en kilogram čistega heroina (za dve milijardi lir vrednosti), potem ko je že dalj časa sledila razpečevalcem in jih tokrat zasačila s svojim dragocenim in smrtonosnim blagom. Zaplenila ga je v stanovanju nekega Giuseppeja Lombardija, potem ko je bila anonimno obveščena, da hrani dokajšnjo količino mamil v svojem stanovanju. Lombardija, ki naj bi pripadal kamoristični družini Alfano, so preiskovalci aretirali. Po njihovem mnenju naj bi šlo za rednega dobavitelja zasvojenim z mamil v mestni četrti Vomero.

Poleg tega so preiskovalci v boju proti razpečevanju mamil v Catanii aretirali 31 osumljenih, ki naj bi se bavili s temi posli. Pripadali naj bi mafijski družini »Cursoti«. Po mnenju raziskovalcev naj bi nadzorovali trgovino z mamili med Sicilijo in severno Italijo. Poleg tega so jih obtožili posesti orožja in poizkusa umora.

Srečen prisilni pristanek

»Trdi« prisilni pristanek malega dvosedežnega letala na neki predmestni ulici Sydneyja se je srečno končal, saj je le ena oseba končala v bolnici, druga pa jo je odnesla skoraj brez prask (Telefoto AP)

O legitimni politični subjektivnosti Srbov na Hrvaškem vemo malo. Gotovo je ena med bolj profiliranimi skupinami na Hrvaškem Srbski demokrati forum (SDF), čigar predsednik je Milorad Pupovac, ki je bil tudi predsednik Lige social demokratov dokler se ni le-ta odločila za začasno zamrzne svoje dejavnosti. Srbski demokrati forum je bil ustanovljen 13. julija 1991 v Lipiku, mestecu, ki danes skorajda ne obstaja več, ker se je spremenil v kup ruševin. Forum je nadstrankarsko telo, nekakšen »servis«, čigar osnovni cilji so ustanovitev srbskega nacionalnega zbora, obnova obstoječih in formiranje novih strank srbskega naroda na področju Hrvaške ter formiranje pogajalske skupine, ki bi rešila položaj srbske manjšine in ki bi se z predstavniki hrvaške oblasti in naroda dogovorila o načinu reševanja politične krize med večinskimi Hrvati in manjšinskimi Srbi na Hrvaškem. Pupovac meni, da hrvaške stranke spoštujejo SDF in vlogo, ki si jo je izbrala, čeprav se morda ne strinjajo s tem kar govori. Osnovni cilj SDF je ta, da »tisti del Srbov na Hrvaškem, ki se je odločil za oboroženi boj za svoje pravice preusmeri k političnemu reševanju svojega položaja«, taka preusmeritev pa bi omogočila »sporazum s hrvaško politično večino, ki bi določal položaj Srbov, obliko republike in odnose, ki bi jih republika Hrvaška imela z drugimi republikami na ozemlju Jugoslavije.« Pupovac meni, da miru ni, ker ni sile, ki bi bila sposobna zamenjati tiste politič-

Milorad Pupovac brani cilje srbskega Forum na Hrvaškem

ne režime ali politične tokove, ki so pripeljali do vojne, zato je za zagotovitev miru potrebna mednarodna pomoč in to predvsem Evropske skupnosti in OZN, ki bi »servisirali vzpostavljane civilnih odnosov in čimbolj razvitih demokratičnih institucij«. Srbija in Srbi v Jugoslaviji imajo največ možnosti za zaustavitev vojne, ker so tako številčno kot po oborožitvi najmočnejši narod, tako da se mora »Srbija v globalnih srbsko-hrvaških odnosih in pa v jugoslovanski krizi ter skupaj z JLA odločiti, da vojni naredi konec. Hrvaška pa mora v svojih odnosih do Srbov na Hrvaškem začeti proces pacifikacije in sporazumnega reševanja konflikta s svojo srbsko manjšino.« Položaj lojalnih hrvaških Srbov Pupovac primerja z položajem »med nakovalom in kladivom«. V poslednjih mesecih so se vrstila izseljevanja. Hiše in gospodarski objekti hrvaških Srbov so bili tarča nočnih aktivnosti »dinamitašev«, oziroma so bili razstreljeni. Pupovac opozarja, da je prišlo tudi do likvidacij državljanov, ki »na nika kršen način niso manifestirali svoje nelojalnosti in ki se niso zoperstavili obstoječi

oblasti na način, ki ne bi bil v okviru zakona ali pa demokratično-političnega značaja«, hkrati pa poudarja, da za tak položaj Srbov na Hrvaškem odgovornost ne nosi samo Hrvaška oblast, temveč tudi tisti (vodstvo republike Srbije, vodstvo Krajine in JLA), ki želijo braniti in »ščititi« ogrožene Srbe na Hrvaškem in ki s svojo pretirano zaščito spravljajo urbane hrvaške Srbe v položaj, ko se na njih zliva gnev prizadetih v vojni, toda »vse to se dogaja na prostoru Republike Hrvaške in znotraj delovanja njenih institucij. Ona je ta, ki mora zaščititi svoje državljane ne glede na njihovo nacionalno pripadnost in tista, ki bo pokazala, da lahko tudi v trenutnih pogojih zaščiti vse tiste, ki verujejo v njen pravni red.« O bližnjem priznavanju v sredi januarja Pupovac meni, da ima pozitivne in negativne posledice. Kot pozitivno velja poudariti dekonstitucijo in denominacijo Jugoslavije. S tem je nevtralizirana podloga spora med tistimi, ki želijo ohraniti ali pa oditi iz Jugoslavije zaradi emancipacije ali pa ekspanzije svojih nacionalnih interesov. Posledica tega je demonopolizacija tistih

(predvsem Srbije), ki se v svojem boju sklicuje na Jugoslavijo, čeprav gre tu za »ohranitev lastnih nacionalnih interesov preko mehanizmov obstoječe jugoslovanske države«. Negativni učinki se tičejo predvsem vprašljivosti priznanja v vojnih pogojih, kajti to pomeni, da je možno preko vojne priti do političnih rešitev. Ker po njegovem niti ena republika ne izpolnjuje vseh pogojev za priznanje, je tudi s tega stališča priznanje lahko vprašljivo. Vse republike, tudi Slovenija, imajo za Pupovca nerešena manjšinska vprašanja. Kljub vsemu pa z odločitvijo o prihodu modrih čelad »stoji model globalno politične rešitve jugoslovanske državljanske krize, ki temelji na tem, da tiste republike, ki želijo polno neodvisnost ali pa polno suverenost to dobijo in da potem v svojih medsebojnih odnosih preko dogovorjenih obvez rešijo medsebojna trgovinska, finacijska, vojna in manjšinska vprašanja. Tako se vojna za priznanje in za osvojenega ozemlja približuje koncu. Tisti, ki so se borili za priznanje ali pa za ozemlje, bodo sprevideli, da je bila vojna previsoka cena za to. Problem priznanja ali pa zaščita manjšinskih pravic bi se lahko rešil na političen način ne pa s tisočimi žrtvami. Upam, da se bodo državljani Republike Hrvaške in ostalih republik znali soočiti s tem dejstvom in da bodo tiste, ki so jih peljali v to vojno in vo to trpljenje kaznovali s tem, da jih nikoli več ne bodo izbrali za tako odgovorne funkcije, kot je vodstvo naroda in države.« (NDJ)

Koristno
in Čudovito

Garancija
Kakovost
Varnost

OH! POPUSTI.

Od 9. januarja 1992
6 tednov

TVOJA VELIKA TRGOVINA

VDUSSI

ČEDAD

obv. občini 463/8 - 20/12/91